

309175 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } డిసెంబరు 1918 నం॥ సెప్టెంబరు నెల 4వ తేది శనివారము } No 138
నంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర బాద్రపద శుద్ధ కవచి. } సంచిక ౧౩౮

కాళియుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాఖ్యానములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల కటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాళియుక్తి సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాఖ్యానములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల కటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.	తలము 2-0-0
అంధకారపుత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" అర్ధసంవత్సర " " " 0-12-0	" " 0-12-0
అంధకారపుత్రిక సంవత్సర, తేదీ దినపుత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

అంధకారపుత్రిక కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపడదు

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-8 0-6-0	డబ్బీ 1-8 0-4-0	సీసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి వీధి మదరాసు.

అమృతాంజనము డిపో వారి దివ్యోపధములు.

నీలకంఠము సంవత్సరమునకు ...	0.5
జీర్ణరసాయనము మాత్రము అనేకమునకు ...	1.4
నీలకంఠమునకు సంవత్సరమునకు ...	0.8
పల్లవములకు భాగ్యపుష్పికి ...	1.0
జ్యోతిషములకు సీసా 1-8 ...	0.12
మూలకంఠములకు డబ్బీ 1-8 ...	0.12
తేజస్వీయములకు సీసా 1-8 ...	0.8
సేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0.4
కలరామృతము వాంతివ్యాధులకు ...	0.6
గజ్జికలైలము గజ్జికలైలము డబ్బీ 1-8 ...	0.4
కానుకలైలము సీసా 1-8 ...	0.8
తేజస్వీయము సీసా 1-8 ...	0.4
తామరలైలము; తామర, తీలకు ...	0.6
దీప్తికలైలము డబ్బీ 1-8 ...	0.4
సురభిద్రావణము సీసా 1-8 ...	1.0
కపహరి శిరగములకు డబ్బీ ...	1.4
కపహరిమాంసము ఉబ్బునములకు డబ్బీ 1-8 ...	0.8
కాయాభివృద్ధికు మందు ...	1.0

కృష్ణాంగులకు ఉపయోగము.

మోహినీలైలము డబ్బీ ...	0.12
కోమలములకు డబ్బీ ...	0.8
ఉబ్బునములకు మందు సీసా 1-8 ...	1.8
కపహరిమాంసము డబ్బీ, మంచిది 50-8 ...	0.10
మూలకంఠములకు మాత్రము ...	1.0
మూలకంఠములకు పుష్పము ...	1.0
విశేషము: కుమార్తెలకు డబ్బీ 1-8 ...	0.8
గ్రహానికి మాత్రము డబ్బీ 1-8 ...	0.8
శిరోవేదము మాత్రము తలనొప్పులకు ...	0.12
కాలినపుష్పము మాత్రము సీసా 1-8 ...	0.8
కృష్ణాంగులకు సీసా 1-8 ...	1.0
కుమారులకు మాత్రము, కుమారులకు మాత్రము ...	1.0
మందుకు మాత్రము సీసా 1-8 ...	0.6
మందరిలైలము, మూలకంఠములకు ...	0.8
మూలకంఠములకు శిరోవేదము ...	0.8
కర్ణములకు చెవిపోటుకు ...	0.8
బాలాబి మాత్రము మలబద్ధమునకు ...	0.8
మందులకు మాత్రము మలబద్ధమునకు ...	0.8

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు అందు బొంబాయి.

Big Type Edition, Mysteries of Paris.

By Eugenesue. (In 2 Volumes Re. 1.)
G. W. M. Reynold's Big Type Edn.

	Rs. A.		Rs. A.
Mary Price 8 vol	5 0	Mary Stuart 2 vol	1 4
Bronze Statue 4 "	2 0	May Middle 2 "	1 8
Soldier's Wife? " 1 4	Seamstress 2 "		1 0
Pope Joan in 3 "	1 12	Agnes in 9 "	6 0
Faust, A Romance, of 2 Vols.			1 8
Robert Macaire in 2 Vols.			1 0
Lovers of the Harem in 4 Vols.			3 0
Secret Memoirs of a Clergyman's Daughter. In 4 Vols.			3 0
Canonbury House in 3 Vols.			2 4
Mysteries of the Court of London. In 17 Vols			12 0
Mysteries of London. In 13 Vols.			7 0
Empress Eugenie's Boudoir in 3 Vols.			2 4
Pick Wick Abroad 3 Vols.			2 4

Postage extra in all cases. (536-279)

APPLY TO:-

Superior Watch Co.

Post Box No. 167 (A) Madras,

అంగ్లేయ జోత్యము.

నీ జన్మదినమును, మాసమునాని తేదీ నీ శరీరమందలి పుట్టు మచ్చలను గాని వాకు తెల్పినచో నీకు కలుగు లాభనష్టములు, వివాహము, సంధానము, ఆరోగ్యము, అదృష్టము మొదలైన విషయములను తెలుగులో వివరముగా వర్ణింపబడును. నీ జన్మదినము తెలియనిచో నీ శరీరమందలి పుట్టు మచ్చలను తెలిపిన చాలును. అది ఏ ఏ ధర్మములందు గలవో, జాగ్రత్తగా వ్రాయుము. వీని వెల 1 రూపాయకంటె పాముగాదు. ఆ రూపాయను నీయొక్క దరఖాస్తుతో కూడ పంపవలెను.

ఇంగ్లండులను పోషించు.

ఈ అభివృద్ధి ప్రాధమిక జర్మనీ నారడీ, యోగ్య, హస్తానుకూలము, ఇంగ్లండు ఇంగ్లండులను, మంగ్ర, శ్రమ, భారతదేశము, యంగ్లండు, మొదలైనవి చిట్టచివరకు విచిత్ర విశేషవిషయములగును. ఇంతేగాక ఈ పుస్తకము మూలమునకు, మూడుచెట్టులను పుట్టించుట, జీవముతో సమానమునకు, భూమిపై గల జీవ విస్తార గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్వకు మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యున్నతముగా చేతికే చేతగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. వీని వెల 4 రూపాయలు మాత్రమే. వలయునే, 1 రూపాయను ఆధ్యాత్మికమునకు పంపించినచో మిగత రు 3 లకు ఆ పుస్తకమును గ్రంథమును వి.పి.గా పంపబడును. (894-984) వీరికి జన్మదినము గానును, ఒంగోలు, ముంబాయి జిల్లా)

గనీయము "మనోరంజన్" వాచనము
రస, విష, సంధానములు యందు చేర్చియుండుతారు. ఇది చాలాకాలమునుండి యందు పెరిగియుండునట్లుగా రూపుమాపును. మందు తినుచున్నట్లు ఎరిగిన తెలియదు. పత్రికలను, సెరింజి పిచికార్లు మున్నగు కఠినవికల్పల పని లేదు. ఇంక నెప్పటికిని తిరుగ పెరిగియుండు తలమాపడు. ఈ పరమాపదమును నేనించిన అన్ని విధములగు అంటు (పెక్) రోగములను, మూత్రపుండునా, శ్రీల కుటుంబవ్యాధులను తక్షణమే మాన్పును. 1 డబ్బీ చాలును. డబ్బీ వెల 1-12-0 లు మాత్రమే. వి. పి. చార్జీ వేరు. మనోరంజన్ డిపో, ఒంగోలు, (ముంబాయి జిల్లా).

కాళియుక్తి సంవత్సరాది సంచిక ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును. సంపుడురూపాయ సంపుడురూపాయను మాత్రమే మించుకావలెనని. అందరు జరిపించినచో వెల 0-4-0 పోష్టికలైలము. అంధకారపుత్రిక కార్యాలయము, 1 తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరమును నువాసన 126

(రెజిస్టరు) ఆటో దిల్ బహార్. (రెజిస్టరు) కాబడినది.

చప్పటికాలపురుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు నువాసనగలది. ఆటో-హోలగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే నిద్రము లేకుబడిన కేవల పుష్పసారము. నీ కువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలకగించినచో, మనోగ్యమగు నువాసన నిష్పలవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుంచును.

చిన్న నైజా (అర డ్రాం)	సీసా 1-కి రు 0-8-0
మధ్యమకము నైజా 1-డ్రాం	" " 0-12-0
పేరొక నైజా 2 "	" " 1-4-0
పెద్ద నైజా 4 " లేక 1/2 బెన్ను "	" " 2-0-0

వి. వి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధులగు ప్రతిపాత్రులను దొరకును. దీనికి ఆ నేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపై ఆ, కార్డుపైన ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలించుము ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలించుచే ముగ్గురువారి దిగువవారి ప్రాసినచో ఆటో దిల్ బహార్ ను నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోపానములు: ఆంగ్లో-యండియన్ డ్రగ్స్ యండ్ కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, జుమ్మా మసీదు వీధి, బొంబాయి. ముద్రాణము: మెదనా పురస్థానా, మైసూరు.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a direct use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Pier's Principle of Hypo-aemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U.S.A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested on

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning thi Andhra Patika to thi (669)

Erectruss (A. P. DEPTT) Sol Agency for thi East, Batala (Punjab) India.

కుంతలైక్ వాసన తైలము.

కుంతలైక్ తలచూసేను గురించి ముగ్గురు పురుషులగు డాక్టరు సర్ రవీంద్రుడు మున్నగువారంతగ పొడిచినవాణులను మీరు చూచినచో వాడట్లు ప్రాసినందులకు మీరు ఆశ్చర్యమును తప్పక పొందుదురు. వెంట్రుక స్థానములను బలపరచి తిరుగుమొలక లెత్తించును. ఎప్పుటియట్లు నిండు జుట్టుకలిగి సంపాదముగ నుండగలరు. కుంతలైక్ మీరు చేసిన ఇట్టిమేలును ఇతరులకు చెప్పకుండగ మీరు ఉండదగునా? మీ కుంతలైక్ ను నూనెను లెండు మాసములవరకు వాడుచున్నారము. మా బంధువులలో కొకడు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు రాలిపోవుచుచే వ్యసనపడుచున్నాడు. ఒక నెల కుంతలైక్ ను వాడిన వెంటనే జుట్టు మరల పూర్తిగ పెరిగినది. మంచి నువాసన గూడ కలది. వాడు రాసికొనినవిదగల గూడ పోణులను. చదరాను రాజధాని స్థాయి కాజుకోర్పు ప్రధాన వ్యాయాధికారి (చీఫ్ జడ్జి) సి. శృష్ణకృష్ణ (ఆత్మసభ్యు) వారు అటు లాగా రిట్లు వ్రాసియున్నారు:

నేను మీ తలచూసేను పరిచుకొన్నద్రవ్యమును వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇవి చాల ప్రశంసమైనవిని నొక్క చెప్పగలను.

మదరాసు ఎస్. బి. ఎ. కార్యదర్శి డి. వి. మానుమంతరావు గారిట్లు వ్రాసిరి:—

(1299)

ఇట్టి పరిశుభ ద్రవ్యములు భారతీయులచే నిరూపితమయియున్నచో భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి ఉత్సాహము తెల్లచుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to

K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.

సలు ఏజన్సీ వరకులు మున్నగువాటిని కోరువారు, మదరాసు, తంజుకెట్టి వీధిలో నున్న మా సోలు ఏజంటులు

కే. ఎ. వి. అయ్యరు లందు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును.

H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

సామ్రాజ్యకావనసభలో

సంస్కరణనివేదిక చర్చ

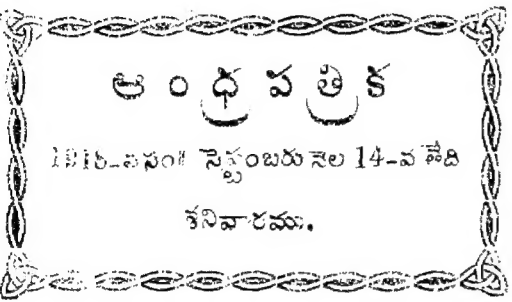
రాష్ట్రీయ కావనసభయందు వలెనే కాలక్రమమున సామ్రాజ్యకావనసభలో కూడ రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి చర్చ జరుగునని తెలియుచున్నది. అట్టి సీటిలో గొప్ప బాటును కేంద్రనాథుడైన గా రీవిషయమున మొకతీర్మానము నతితొందిరగా ప్రతిపాదించుటకు గతుచేయియో యూహించుట దుస్సరము. కాని ప్రాముఖ్యత నందిన యిట్టి విషయముగ నతడు భారతదేశాభిప్రాయముల వ్యక్తీకరించుచుండే నని ఆంగ్లేయులు గ్రహించునట్లు వర్తించక పోయినయెడల నాతిసు నులేని ద్రనాథ బెస్టి కాదని మాకు తెలియును. వారి అనుగ్రహము ను సంపాదించుట కనువగు నెట్టి ఆవకాశమును తనజన్మగ్రున నతడు జారవిడిచి యెరుగడు. తన యావనమును స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి బహుత్వరహిత మాటలాడుచు, "మాతాపితృగ్రమ్ములు వారిపాదాక్రాంతయై యున్నదని" యితడు పలుకుచుండెను. ఆకాలమున నతడు భారతదేశమాజినీవలె గన్నట్లు చుండెను. కాదు, మాజినీ, గాంధీ, పిమ్, హండ్సెను, కొనూరు, వాషింగ్టన్, గురుగోవిందు, జాన్స్ రాణి వీరందరును కట్టుగట్టుకొని యాతని రూపమున మూర్తీభవించిరా అనునట్లు అగపడుచుండెను. ప్రతివిషయమునను ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుచు నతడు ప్రజామానసముల వాకర్షించుచుండెను. కాని, యాతనికంటెను హిందూదేశమున క్రిచ్చక్రవర్తికి కాశ్విత ప్రతిపాదన బహులుడే యాతని వెనుకకు ప్రోసివేసిరి. కావున మనమిత్రుడు అధికారానుగ్రహము సంపాదించి, నిరంకుశాధికార ప్రతినిధుల సహాయము బడసిన సమావేశములయందు పృథిసింపుట మంచిదని గ్రహించెను. ఇట్టి చర్యను పరిశీలించుట మూలమున నాతడవలంబించవలసి వచ్చెను. ప్రజామానసముల పై నీకని ఆకర్షణకీ నశించినది. ఈతడు వారి నాయక స్థానమును గోల్పోయెను. ఈ కాలమున నాతిడు ప్రజాసమావేశములయందు దొక్కదానిలోనైన నుపస్థితింప సాహసించజాలడు. బొంబాయిలో జరిగిన కాంగ్రెసుసభలోగాని, విషయనిష్ఠ యసంఘమునగాని యొకవక్తయైనను బెస్టి నామమును తలపెట్టదాయె. ఈతనిగూర్చి రహస్యముగ నైన నెవరును తెలిసికొన నిష్కృతింపరైరి. పునానగరమున నొకచిత్రము జరిగినది. ఇందుమించు అయిదువేలమంది ప్రేక్షకులు గల యొకమహాసభయందు దొకవక్త ను కేంద్రనాథుని నామమును పేర్కొనెను. ఆరమానములకు పూర్వము కరతాళధ్వనులలో నాహ్వయంబున నామ మిప్పుడొకయుత్సాహచిహ్నమునైన నుద్ధరింప జేయ శిశుపోయినది. పాప మీ "వర్జిత నాయకు"నినై నుపన్యాసకుడు జాలిగొని, యాతిడు పూర్వ మొనర్చిన సేవకై ననుగౌరవము జూపవలసినదని సభ్యులను హెచ్చరించెను. అంతట కరతాళధ్వనులు చెలరేగినవి. ప్రస్తుత ప్రజాపితాతనమున నీతడు నాయమాత్రానభిప్రాయముల కీవిషయ మొక ప్రబలనిదర్శనము.

ఈతనికి నిరంకుశాధికారసహాయ మొక యున్నను, తాను గోల్పోయిన నాయకత్వము మరల లభించజాలదు. ఈతడధికారాభిప్రాయప్రతినిధి యాయెను. ఈతని ప్రాతరాజకీయమిత్రు లెల్లరును ఈతని విడిచివేసిరి. కాంగ్రెసునుండి చిలిపొలసిన దని యాతిడు నుదరాను రాష్ట్రవాదులను హెచ్చరించెను; కాని ఈతనిమాట లాలకించువా రెవరును అచ్చట లేరైరి. ఈతడు వీహరు రాష్ట్రవాదులను ప్రోత్సహింపరచెను. ఇందులకు 'సచ్చిదానందసింహ' గారిట్టి ప్రత్యుత్తర మిచ్చిలో మనకే తెలియును. ఈతడు సంయుక్తరాష్ట్రవాదులను ప్రేరేపించెను; పండిత మదనమోహను డీకని వాగ్యములను వెడచెవిని పెట్టెను. మహామృదాబాదు రాజాగారిని మరల్చునలెనని ఈతడు చేసిన ప్రయత్నముల కెట్టికత్తి పట్టినదో ప్రపంచమునకే తెలియును. రాజాగారు బొంబాయికి బోయి, కాంగ్రెసుసభకు విచ్చేసి యీ సంస్కరణమున హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనమును భద్రముగ నుంచెను. కాంగ్రెసు-తీగులు ప్రధానవిషయములలో అన్యోన్య సాహాయ్యమొనర్చుకొని కృషిసలిపినవి. కాంగ్రెసుసభయూ, మస్లిము సమితియు రాజ్యాంగసంస్కరణముల "అసంతృప్తికరములుగను, ఆకాభంగనాయకములుగను" నున్నదని యొకగ్రీకుముగ నంగీకరించి, ప్రధానవిషయములలో సవరణలక్షయే అంగీకృతముకావని నుడివియుండగా, నవి అగట్టు 20వ తేదీ ప్రకటనానుగణ్యముగనుండి, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకు చాస్త్రచాంతరములుగ నున్నవని బెస్టి గారు కావనసభలో ప్రతిపా

రామాజి కాలింజి అందు కంపెనీ,
సావుకారు పేట, మదరాసు

ప్రకటన

బందరులో యిదివరకు ఏజంటుగా నున్న గొంధం వీరయ్యనాయుడుగారు యిప్పుడు ఏజంటుగా లేరు. వారిస్థానే చెరుకువాడ నరసింహము గారు ఏజంటుగా నియమింపబడిరి. గాన, యిక ముందు చందాదారు లందరును తమ బాకీచందాలను ఆద్యాన్యుచందాలను నరసింహముగారికి చెల్లించవలయునని కోరుచున్నాము. వీరయ్యనాయుడుగారికి చెల్లించినచో మేము బాధ్యులము కాజాలము. —వ్యవస్థాపకడు.

యుద్ధ స్థితి

కల్పిమరంగమున జర్మనులు హిందెనుబర్గ పంక్తివరకును కలాయనులైరి. సాయనన్న వద్ద ఫ్రెంచివారికి లభించిన విజయములచేతన, స్కార్పుకు దక్షిణముగ హిందెనుబర్గ పంక్తిని బ్రిటీషువారు చీల్చెద రను భయముచేతన, పెరోను కుత్తరభాగమునం దంతటను మిత్ర మండలివారికి గలిగిన విజయ కరంకరలచేతన, జర్మనులు హిందెనుబర్గ పంక్తివరకును కరుగిడక వీలు లేదయ్యెను. హిందెనుబర్గ పంక్తి, రెండు వత్సరముల ప్రజల కరిత్రమ ఫలితముగ, నిర్మింప బడెను. దీనిని భేదించుట సామాన్యముగ కని గాదు. ఇందుకు దోడుగ, వర్షాగమనము పురోగమనమున కనుకూలముగ నుండడు. హిందెనుబర్గ పంక్తి భేదంబడు నను భీతిచేతనే, దానివెనుక శత్రువులు మూడు రక్షణపంక్తులను నిర్మించి యుండిరి. ఈ పంక్తిని, ఛాక్కు సేనాని భేదం ప్రయత్నించునా, లేక ప్రక్కల నుండి ముంచునకు వచ్చి పురోగమనము సాగించునా, లేక యింతటితో పురోగమనము నాపి వేరొక ప్రదేశమునందు విజృంభించుటకు యత్నించునా యని, యుద్ధసిద్ధులు చర్చించుచున్నారు. ఛాక్కు సేనాని పూర్వా మింకిను బయలుకడ లేడు. కాని, హిందెనుబర్గ పంక్తి అభేద్యమని దలప వీలు లేకున్నది. మిత్రమండలివారి "టాంకు"ల కసాధ్యమగున దెదియు గానించుటలేదు. జర్మనుల బలము పూర్వమునలే అతిశయము జూపుటలేదు. సైన్యముల సంఖ్య నానాటికి తీరించుచున్నది. వారి ధైర్యసాహసము లడుగంటుచున్నవి. మిత్రమండలివారి సైనికనివహముల సంఖ్యలందును, సాహసమునందును, అతిశయము గనబడుచున్నవి. ఇట్టి స్థితిలో, సర్వదగ్గను హేగ్గుగారు దేలిపేటలు, మిత్రమండలి వారు తమకు చేకూరిన అమూల్యవకాశమును జారవిడచ రనుట సశ్చయము. మిత్రమండలి పురోగమన మనేక లాభముల సమకూర్చినది. ప్యారీసునగర మిప్పుడు శత్రు పంక్తికి 60 మైళ్ల దూరమునకు తక్కువలో లేదు. ఎయిను, ఆయిసు ప్రాంతములందును, రీమ్సు అర్రాసులవద్ద నున్న రైలుమార్గములు మిత్రమండలివారి వశమయినవి.

నేటి తంత్రీవార్తలలో మిత్రమండలివారు మరి యొక ప్రదేశమునందు విజృంభణ మారంభించిరని గాననగును. ఫ్రెంచివారును అమెరికనులూను గలసి యిరువది మైళ్ల పొడవున సెంటుమి హేలు వద్ద విజృంభించుచున్నారు. ఈ సేనాముఖము మెట్టుకోటకు ముప్పదిరెండు మైళ్ల దూరములో నున్నది. ఇక్కడ మిత్రమండలివారి కభివృద్ధి గలిగెనేని, వారు జర్మనీని సమీపించినవారగువారు. ఈ ప్రాంత ముందు గలుగు విజయము, వర్షనుండి జర్మనుల బంపివేయుటకు తోడ్పడవచ్చును. స్కార్పురీమ్సు సేనాముఖమున గూడ, మిత్రమండలి విజృంభణము పూర్తిగ నాగలేదు. బ్రిటీషువారు హావిన కోర్సును బట్టుకొని రనియు, సెంటుక్వెంటినుకు కొలదిదూరములో నున్నా రనియు, నేటి తంత్రీ వార్తలు దెలుపుచున్నవి.

జర్మనులు కల్పిమరంగమున ప్రదేశమును వదలుచున్నను, సంపూర్ణవిజయముమిత్రమండలికి సులభ సాధ్యమని ఊహించలేదు. శత్రువులు యుద్ధవ్యవహారములం దారితేరినవారు. ప్రబలముగ పోరాటము జరిగిన గాని లొంగి నొల్లరు. జర్మను ప్రజలలో గలిగిన విరాళను పోగొట్టుటకు, సైనికాధికారులు యావచ్చుకీని వినియోగించుచున్నారు. లేబరుశక్తిమువారిని చేదీయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కలెను గెట్టెపుత్రిక జర్మను ప్రజలు తమ యుక్తికై పోరాడవలయునని, హెచ్చరించుచున్నది. ఈ తరుణముననే రాజ్యాంగసంస్కరణములను ప్రసాదించి, అధికారులు జర్మను ప్రజలను సంతోషపెట్ట జూచుచున్నారు. తటస్థ దేశములలో సానుభూతి గలిగించుటకై, ప్రజలకలిచే మాడుచున్నటుల వార్తల సంపుచున్నారు. వీటికి దోడుగ సంధిప్రయత్నములచే, మిత్రమండలి దృఢశిశ్చయమును బలహీనమగు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఆస్ట్రియామూత్రి యగు బారనుబురి యనుగారు, సంధి జరుగుట యవసరమని చాటుచున్నారు. ఈ వాక్యములు మిత్రమండలివారి విజయములను ఫలరహితముగ గావించవలె నను సుద్దేశముతో వలుకబడినవని, ఫ్రెంచివారు హిం చుచున్నారు. ఈ తరుణమున, మిత్రమండలివారు సంధి కొడబడరనుట తేటతెల్లము. ఈ సత్యమును గ్రహించియే యుద్ధవిజయమున కసమానత్వాగములను గావించవలయునని, కైజరుగారు లేబరు శక్తిమువారి నుద్బోధించినటుల, రూటరు నేడు తెలుపుచున్నాడు. జర్మనీ సంధిజేసికొనుట కెల్లపుడును సిద్ధముగనున్నటులును, అంగ్లేయులు జర్మనుల విజ్ఞానమును జూచి యోర్వలేక యుద్ధమునకు దిగినటులును, రివ్యన్ ప్రజాస్వామికమును గ్రేటుబ్రిటను తలక్రిందలజేయ యత్నించినటులును, కెయి జరుగారు తెలిపిరట! కెయిజరుగారి వాక్యములం దెంతవరకు సత్యము గలదో ప్రపంచ మెరిగియే యున్నది! కాని జర్మను ప్రజలను పురికొల్పుటకు జర్మను అధికారు లిట్టి వాక్యములను బలుకుచునే యుందురు.

కల్పిమరంగమున జర్మను ప్రతిభ చాలవరకు దగ్గినను, తూర్పుదేశములకు జర్మనులు రాబ్రయత్నించుచునే యుందురు. తమ యత్నములు సఫలమగుటకు, వారు రష్యాదేశము నుపయోగించుచున్నారు. బాల్టివిక్కులను వశపరచిని, వారు తమ వత్తిమున పోరాడునటుల, సంధి జేసికొనిరి. బాల్టివిక్కులు విచిత్రమగు స్వభావము గలవారు. వీరికి రష్యాదేశముపై కభిమాన మున్నటుల గానించదు. కల్త్రామికులవద్దల ప్రతిదేశమునందును కొనసాగుటయే, వీరి గమ్యస్థానముగ గన్పట్టుచున్నది. అందుచే వీరికొక్కమారు ప్రాత యేర్పాటు

లను, వెకివైచిరి. కాలముగడచిన కొలదియు, బాల్టివిక్కుల కరిపాలనము సహింప యోగ్యము గాదని ప్రజలకు దోచెను. దేశపు టారికసితి, దుర్భరమయ్యెను. బాల్టివిక్కులు ప్రజల కెట్టి సాయము గావించలేకపోయిరి. మిందుమిక్కిలి తమ నిరంకుశ చర్యల నంగీకరింపనివారిని హింసించ మొదలిడిరి. జెకోస్లావులును, సాంఘిక విప్లవకరులును వీరిపై తిరుగబడిరి. పెట్రోగ్రేడు తగులబడుచున్నదని, తెలుపబడెను. బాల్టివిక్కులు కరిపాలనాసామర్థ్యము జూపలేక పోయిరి. జర్మనుల విజృంభణము నాపజాలక వారికి చానులయిరి. కాని బాల్టివిక్కులు, రష్యాప్రజలకు ప్రతినిధులు గాజాలరని, కాలము తేటపరచుచున్నది. రష్యాప్రజలకు మిత్రమండలివారు సాయము జేయుచున్నారు. బాల్టివిక్కుల దురాగతముల నంతము నొందింప ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ సందర్భమున జపాను, అమెరికాదేశములు చేతుల గలిపినవి. వీరి యత్నములు కొనసాగునేని, రష్యా తిరిగి స్వయంవికాసమును బొంది స్వాతంత్ర్యము నవిచ్చియుగ ననుభవించ గలుగును. రష్యాలోని కలవరముచే, జర్మను లీ తరుణమున తమ సైనికులను తూర్పురంగము నుండి వచ్చిమరంగమునకు మరల్చబారు. రష్యాలో బాల్టివిక్కుల ప్రతిభ దగ్గనేని, జర్మనీ హిందూదేశమువంకకు మరలేడు ప్రయత్నము లంత మొందు ననుటకు సందియము లేదు.

అవజయములకు లోనగుచున్నను, జర్మనీ తన దురుద్దేశముల నింకను విడువలేదు. ప్రపంచ స్వాతంత్ర్యము నడగదొక్క యత్నించినందులకు, వశాచ్చత్రాపము నైనను జూపుటలేదు. జర్మనులు సద్బుద్ధితో కల్పిమరంగమును విడుచుట లేదు. బలవంతముచేతనే, వారులు వెనుకకు మరలవలసి వచ్చెను. ఇట్టి స్థితిలో వారిలో మిత్రమండలి సంధి కొడబడుట వినాశహేతు వగును. మరి యొక ప్రచండ యుద్ధమున కవకాశము గలుగజేయును. మాంచెస్టరులో నుపన్యసించుచు, లాయడుజార్డ్జిగారి విషయమై అసంద్విగముగ తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించిరి. ప్రవ్యను సైనిక వత్తిము ప్రబలముగ నున్నంత వరకును, అంతర్జాతీయసంఘ నిర్మాణము నిరుపయోగమే గాక, వినాశహేతు వని గూడ, గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. విజయము సమకూరువరకును పోరాడుటయే, ఫలప్రదమగు సంధికి మార్గనూచకమని వారు నొక్కి వక్కాణించిరి. అంత్య విజయము చూపుమేరలో నున్నది. శత్రువులు, తమకు విజయము గలుగదని సరాళ జెందియు, జర్మను ప్రజలను మోసపుచ్చ జూచుచున్నారు. కాని ఈ మోసము విశేష కాలము వెల్లడి గాకుండుట అసంభవము. అవజయము అతిశయించిన కొలదిని, శత్రువుల ప్రగల్భములు దగ్గిరను. ఛాక్కుసేనాని పూర్వామును శత్రువులు ప్రతిఘటింప జాలరు. వారి తుది యవజయ మిదివరకే ప్రారంభమయినది. కొంతకాలము సరి తీంచినయెడల, శత్రువుల యవజయము పూర్తయగును. ఆ తరుణమున, ఉభయవత్తిములును సంధి జేసికొనుట శ్రేయస్కరము. అట్టితరీ, తిరిగి మరియొక ప్రబలసమరము జరుగజాలదు. ఆతరుణ మెప్పుడే తెంచునా యని, స్వాతంత్ర్యప్రియు లెల్ల రెదురు జూచుచున్నారు.

డాక్టరు ను బ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు :

సంస్కరణ నిరాకరణము.

డాక్టరు ను బ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారి నొకరు సందర్శించి, యీ కథాగూ - పెమ్మసప్త నివేదిక ముపై మీ అభిప్రాయము నొకపాత్రయమే వ్యక్తి కరించి, యేల యిట్లు మిన్నకుండి రు - కన్నించి నపుడు అయ్యరుగారిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి: "నే నాలేఖలో స్పష్టముగ వ్రాసికొనితిని ఈ విషయము గూర్చి నే నీక యెట్టిచర్యను జరుపకుండుటయే యుత్తమపద్ధతి యని నాకు తోచినది. స్వయం నిర్ణయ సూత్రానుగుణ్యముగ నీ సంస్కరణ సూచనల బరీక్షించి, ప్రధాన విషయములలో నెల్ల లోకభూయిష్టముగ నున్నదని గ్రహించుటచే భారతప్రజల సుపరిపాలనమునకు ప్రథమాంతరమని దెలుపబడిన యీ విధాన మెంతమాత్రము ప్రజామోదమును బడయజాలదని నుడివియుంటిని. ఇందలి విపులవిషయముల నేను చర్చింప బూనుకొనలేదు. ఏలనన, ఈ విషయమును అనేకులు నాకంటె నెక్కుడు సామర్థ్యముతో నిర్వహింపుదురని నే నెరుంగుదును. మరియు, బీసెంటుగారొసంగిన మిమోరాండమున నా అభిప్రాయము లన్నియు నిబిడి కృత మై యున్నవి. ఈ విధాన మెంతమాత్రము సంగీకృతము కాజాలదనియు, అందుచే దీనిని తిరస్కరించుటయే సంభావ్యమనియు దెలిపిన నాభావములు ఖండింపబడిన వనుట నిజము. కాని నేడు కూడ నే నిట్టి అభిప్రాయమునే గలిగియున్నాను. "అంగీకృతము" "తిరస్కృతము" అను మాటల నుపయోగించునప్పుడిది లేఖకుని వ్యక్త్యభిప్రాయమునే దెలుపును. కాని, ఇందు మూలమున నతని వక్రస్వభావము గాని, అతివాదిత్వము గాని వెల్లడియగునని అపార్థముల గల్పింపరాదు. ఇట్టిమాటలు ఆతని నిష్కలస్వభావమునకును, నిర్భయ భావప్రకటనములకును నిదర్శనము లని అంగీకరించుట న్యాయము. ఆ సమయమును బట్టి ఇట్టిలక్షణములు నా లేఖయందుండుట సుసరిమైనది. ఈ విధాన కర్తల నివేదికమున పరిస్థితిపై యున్నదని దెలుపబడిన సుస్వభావమును పొగడుటనవసరమని తోచుటచే నే నట్లు చేయలేదు. ఏలనన, ఈ నివేదికమును సంసిద్ధపరచుటయందు నివేదిక కర్తలు ముంత్రివర్గముచే విధింపబడిన శాశ్వతము నిర్ణయించుచుండిరి. సకాలమున, తమసంక్షేపమును నిర్వహించిన ప్రతినిధులను ముంత్రివర్గమువారే ప్రశంసించుదురు.....ఈ నివేదికకర్తల కహంభావము నారోపించి, దానిని సంతృప్తిపరచుటకై నివేదిక విమర్శకు లన్ని కక్షములకును గౌరవ హీనములుగా విశేష్యముల నేల ప్రయోగించిరి యీహంప జాలకున్నాను."

మితవాద అతివాద దృక్పథము గూర్చి తమ భావమును డాక్టరుగారి విధముగ వెల్లడించి యుండిరి: "అతివాద నాములు న్యాయవత్ప్రతినిధులనియు, మితవాదములు అవసర ర్థవత్ప్రతినిధులనియు నేమి జలించెదకు. ఏది న్యాయమో అది అవసర కర్తవ్యముగలు కాస్తవమైనను, ఈ విషయము నెల్లరును అంగీకరింపదు. మరియు, ఈ రెండవ కక్షము గూర్చించి దేశ సేవను గుర్తించక పోవుట అశాస్త్రీయవిషయము. మితవాదులు కారని తిలంపబడు మతము మన కోరికలను స్వయం నిర్ణయ సూత్రము పయ నాధార పరచి యున్నాము. ఈ సూత్రము భారతదేశమున కనుపర్చింప దని యెవరును వక్కాణింప సాహసించజాలదు. కావుననే, మనము న్యాయముపై నాధా

రపడి యత్నించుచుంటి మని నుడివితిని. ఈ విషయమున మితవాదులు తమ మనములయందు మనతో నేకీభవించురని నా అభిప్రాయము. కాని, కొన్ని కారణములవలన, మన కోరికలు బ్రటిషు ప్రజల అనుగ్రహమునకు పాత్రములు కాజాలవలయు, మన సహజస్వత్వమునకై కట్టు కట్టి సర్వమును గోల్పోవుటకంటె కొంచెమైనను పరిగ్రహించుట సమంజసమనియు మితవాదులు వాదించుదురు. కాని, తుట్టుతుడ కట్టిభావములు భారత జాతీయక్షేమమున కుపకరింప జాలవు. మరియు అవి తరుణమునుబట్టి రాజనామాపూర్వముగ నుండుటచే కాలక్రమమున మన ఆర్యప్రాప్తి నిరోధిచాయకములుగ పరిణమించును. ప్రెసి డెంటు విల్సనుగారు అనేక పర్యాయములు బలికెన వాక్యముల దిలకించినయెడల, స్వయం నిర్ణయ సూత్రము నాగరక ప్రపంచము దంతటను వ్యాప్తముగలు నిశ్చయమనియు, ధీమంతులు దూర దృష్టితో న్యాయ పక్షమున 'సత్యమేవ జయతి' అను దృఢ నిశ్చయముతో నిలుచుటవసరమనియు, ఈ సమస్యను గూర్చి యోచించువారి కెల్లరకును పాడసూపక మానదు."

కార్పరేషనుసభ

నిన్నటిదినము జరిగిన కార్పరేషను సభలో ఆహారపదార్థముల కలపునుగూర్చి, చర్చగావించబడెను. కొందరు సభ్యులు ఆరుమాసములకు సరిపోవు నాహారపదార్థములు పట్టణమున గలవని దెలిపిరి. మరియు తగినంతసరకు నిలువ లేదని నుడిపిరి. అంగడులను వర్తకులు వెంటనే దెరచిన గాని లాభము లేదనియు, కమిషనరులు వర్తకుల నీ విషయపై ప్రోత్సాహపరచ వలెననియు గోరిరి. తుట్టుతుడకు కార్పరేషనువారు ఆహార పదార్థములు వెలుపలనుండి పట్టణమున కేతెంచుటకు తగిన సౌకర్యములను కలిగించవలెననియు, ధరలను తగ్గింపవలయుననియు, ప్రభుత్వమువారిని గోరుటకు తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వమువారు కార్పరేషను వారి సూచనలకు చెవి యొగ్గి, వెంటనే కార్యమునకు బూనెద రిని, యూహించుచున్నారము. దివానుబహదూరు చతుర్బుజదాసుగారు, కార్పరేషను అంగడులను నెలకొల్పుటకు నెలకు 30 వేల రూప్యముల నొసగెదమని దెలిపిరిగాని, అధ్యక్షు లీ సూచన సంగీకరింపకుండుటకు కారణము గన్పడలేదు. పట్టణమందలి వర్తకులు తమ వద్ద సరకు లున్నంతసరకును దాచివెట్టక, ప్రజలకు సరసముగ విక్రయించి, కలపరమును తగ్గింప గోరుచున్నారు. అన్ని తెగలవారి తరుణమున కలసి బనిచేసినగాని, పరిస్థితులు చక్కబడనేరవు.

మద్రాసు సిటీ మ్యూనిసిపల్ బిల్లు విషయము దీర్ఘచర్చ జరిగెను. ఇందును గూర్చి సూచనల గావించుట కేర్పడిన సంఘము వారి సలహాలు విమర్శింపబడెను. కార్పరేషనులో నియుక్తులగు 28 మంది డివిజనలు సభ్యు లుండవలయుననియు, ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సువారి పక్షమున 2రును, ప్రేమ్పు సంఘము పక్షమున 2రును, దక్షిణ యిండియా వర్తక సంఘముపక్షమున 2రును, మిగిలిన ప్రతిష్టాపనముల పక్షమున 2రును, ఎన్నికొనబడవలయుననియు, 5 గురు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడవలయుననియు, తీర్మానింపబడెను. మద్రాసు వర్తక ఛేంబరు పక్షమున కిగ్గురు సభ్యు లుండవలయునని, త్యాగరాయ చెట్టిగారు పోరాడిరిగాని, లాభము లేక పోయెను. యూరపీయను వర్తకుల లాభమునకై వీరికెంతపట్టుదలగలదో వ్యక్తమయ్యెను. కొన్నిలరు

లను దీనివేయుట కధికారమును సూచించు భాగమునలే తీసివేయబడుట సమంజసము. ప్రొటర్లకును, కొకసిలరులకును, సమావార్తల లుండవలయునని, తీర్మానింపబడెను. వోటు జేయుటకు గ్రాడ్యుయేట్లకు 5 సంవత్సరముల యనుభవముండవలయునని కమిటీవారు సూచించిరి. కాని, సభ్యులనేకు లీ సూచన సంగీకరింపక, గ్రాడ్యుయేట్లందరును ప్రొటర్లతో నన్దులగుట భావ్యమని, దెలిపిరి. త్యాగరాయ శ్రేష్టిగారు మాత్రము, అంగ్లో హైందవులవలె గ్రాడ్యుయేట్లను యిచ్చవచ్చినటుల నిందింపసాగిరి. కాని అధిక సంఖ్యాకులగు సభ్యులు వీరి యభిప్రాయమును సరకుతెయక విద్యకు గౌరవ మిచ్చిరి. కార్పరేషను వారిలో వ్యవహార సంబంధము లున్న ఫరమునకు సంబంధించినను, అట్టివారు సభ్యులుగ నుండవచ్చునని, కమిటీవారు సూచించిరి. కాని సభ్యు లీ సూచన సంగీకరింపలేదు. సభ్యుల తీర్మానము ప్రశంసార్హము. మొత్తముమీద కార్పరేషను సభవారి తీర్మానము లుదారభూయిష్టములుగ నున్న వనుటకు సందియము లేదు.

దేశరక్షక సైన్యము

దేశరక్షక సైన్యమున జేరినవారు, తాము హిందూ దేశమును గాపాడుటకు మాత్రమే యువయోగింపబడుదురను నుద్దేశముతో, జేరియుండిరి. వీరిని అన్యదేశములందు గూడ నుపయోగించుటకు, ప్రభుత్వపు చట్ట మొకటి సామాన్యశాసన నిర్మాణసభలో ప్రవేశపెట్టబడ నున్నది. ఈ చట్టము ప్రారంభోద్దేశమునకు భిన్నముగ నున్నది. ఇంతవరకు దేశరక్షక సైన్యమున జేరినవారిలో, కొందరు దేశమువిడిచి వెడలుట కష్టపడవచ్చును. కాని, దేశమును విడుచుటకు వీలులేని వారు గూడ ననేకు లుండవచ్చును. అట్టిస్థితిలో, కొత్త చట్ట మనేకులకు యిబ్బంది గలిగించుట సహజము. అంతియగాక, దేశరక్షక సైన్యమువారికి దేశమునందే తగినంతపని గలదు. దేశమునందు కల్లోలముల నడచుటకు, వీరుపయోగపడెదరు. కలాలపు సైనికులను విదేశముల కంకవచ్చును. అందుచే, నీ చట్టము చర్చకువచ్చునపుడు ప్రజానియుక్తసభ్యు లిందలిసాధక శాధకములను తెలియజెప్పెదరని భావించుచున్నారము. దేశము విడిచి వెడలు విషయమును, దేశరక్షక సైనికుల యిష్టమునకు వదలుట యుక్తమని తోచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ముందు వెరుకల యోచించి తీర్మానమునకు వచ్చెదరు గాక!

జర్నలులు: ఆఫ్రి కావాసులు

ఆఫ్రి కావాసులను నిర్మూలించుటకు జర్నలులెట్టి ఘోరకృత్యముల కొడబడినదియు, నిన్నటి దినము రూబరు తంత్రీవార్తలలో ప్రచురింపబడి యుండెను. వాటిని వివరించుట యసమ్యక్తముగ నుండును. శ్వేతజాతులే, నల్లవర్ణముల వారిని వాలించుటకు శక్తి గలిగియున్నవనియు, క్రైస్తవ మతమును అందులో ప్రాప్తెస్టెంటు శాఖయు ప్రపంచమునకు జ్ఞానతేజ మిచ్చి, క్రైస్తవేతరులను పాపాంబుధినుండి లేవదీయ గలవనియు, క్రైస్తవ మతప్రచారకులు నుడువుచుండిరి. శ్వేతజాతులై ప్రాప్తెస్టెంటు మతస్థులగు జర్నలు ప్రజలు, అమానుషముగా నీచకార్యముల కొడబడి ప్రపంచమున కంతకును కంటకులగుటకు కారణ మెద్దియో, విచిత్తము తెలుపగలరా? ఇక నయినను, ఆసియా దేశవాసులను వారి మతమును, నాగరికమును, తృణీకరించు పాశ్చాత్యులు, దూర మాలోచించెదరు గాక!

చరిత్ర గామము

(రైతు విజయ)

ఇంగ్లండు

ప్రధానమంత్రి వర్మటనము.

లండను, సెప్టెంబరు 12.— ప్రధానమంత్రి కేటిన్గను మాంచెస్టరు పురము మీదుగ హిప్పోడ్రోముకు పోవుచు పురవీధులందు జనసమూహముల జనుమోషము, స్వాగత ధ్వజములను, ఉత్సాహకరతాళధ్వజములను గ్రహించెను. హిప్పోడ్రోమునందు అనేకప్రముఖుల సమక్షమున వారికి మాంచెస్టరు కుగర్ స్వాగతంత్రి గౌరవము సమర్పింపబడెను. ప్రధానమంత్రి యీ గౌరవము నందుకొని ఇట్లు చెప్పెను:—అంగ్ల జేతపు గౌరవ ప్రాణములు, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపు గతియు, లోకజనముల స్థితియు యుద్ధఫలము పై వాధారపడియున్నవి. ప్రస్తుతపు వాస్తవ బాగుగా నున్నది. మనము గవ్యస్థానము నింకను చేరలేదు. ఇంకను నిలుపుకొనుండు నున్నది పర్యవేక్షణము గలదు. మనము పోవుచున్న సారంగము గాధాంధకారముయై యుండవచ్చును గాని పొడవుగ నుండదు. దుస్థితి కిప్పిపోయినది. (ఉత్సాహ కరతాళధ్వజము) బ్రిటిషు పరిశ్రమచారిత్రమునందు అట్లాంటిక్ సముద్రము మీదుగా అమెరికనులను తెచ్చుటకంటెను ప్రతిభావంతిమగు నింకొక కార్యముండదు. రెండుదశముల అమెరికనులు మాత్రము వచ్చెదరని జర్మనులు తలచియుండిరి. కాని ఇప్పుడో లక్షలకొలది అమెరికనులు వచ్చిరి. అది జర్మనులను ఎదుగుదురు. (వత్స) లోకమునందు విశేషబలకాలులగు 100 లక్షల అమెరికను సేనలూ ముందుగ వచ్చినవారే ప్రాశ్ననం దున్నవారు. జరిగినచేమియో తెలిసికొనవలెనన్న 1916 క సం॥ పుపుగోగమనమును ఇటీవల ఆ స్థానమునందే జరిగిన పుగోగమనమున గమనింపవలెను. సర్వసేనలకు ఏ కాఫియము ఏర్పాటుపలకుటయే అప్పటికిని ఇప్పటికిని గల తారతమ్యము. సర్వసేనాధిపత్యమునకు జనంబు ఘోరగాదిని బడయుగలిగియుండుటకు మన మద్బుద్ధులంతుము. ఈ మహాయుద్ధమున 300 మైళ్ళ సేనాముఖయుద్ధమున విపరీతపరిస్థితుల నెదుర్కొనుటకు తగినవారు ఘోరగాత్రులు. గుండెచెదరిననే తప్ప నింకేమియు మనలకు వాస్తవికజయమునకు అడ్డముగాదు. అంతయును సాంతముచేయవలయుననిన శత్రువులపై కాళ్ళతండ్రిని నిర్బంధింపవలెను. ప్రవృత్తు సేనాబలమును మట్టుపెట్టుటయే గాకను జర్మకు ప్రభుత్వమువారు లోకస్వాధీనధర్మములను నాశనముచేసినందు, ప్రవృత్తుబలము తమము కిక్కురుండి రక్షింపబాలదనియు జర్మకు ప్రజలకు తెలియజేయవలెను. (కరతాళములు) ఇదియే కట్టకడపటియుద్ధముగ నుండవలెను సర్వజాతీయసాంఘాతికము తనంతట తానే లోకమునకు ఉపద్రవము లేకుండ చేయబాలదు. ప్రవృత్తు బలము జయించినవో పర్వజాతీయ సాంఘాతికము చూడ, నక్కను బాతులను అనగా ఒక్కనక్కను అనేకములగుబాతులను జేర్చుటగును. బాతులసంఖ్య తగ్గిపోవును. (వత్స) నే నెల్లప్పుటికి సర్వజాతీయ సాంఘాతికపక్షమువాడనీ. ఆ సాంఘాతిక నిర్మాణము ప్రారంభమైనది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము స్వతంత్రజాతులసాంఘాతికము. (కరతాళములు) మిత్రమండలిజాతులసంఘమును జర్మను స్వతంత్రజాతుల సాంఘాతికమే. యుద్ధానంతరపు జర్మనీస్వతంత్రమైవలెద్రోహములనుక్రొవీసైచి అంగీకరింపవచ్చువో జర్మనుజాతిని గూడ సాంఘాతికమున జేర్చుకొందుము. కానికాంతికి ప్రధానవిషయము మిత్రమండలివిజయము. (విస్తార కరతాళములు)

సంధి సామాన్యజ్ఞానానుకూలముగ న్నిండవలెను. అన్ని జాతులకు ననుకూలముగ నుండవలెను. సంధివిషయము రెండు పక్షములందును తీవ్రవాదులచే నిర్ణయింపబడగూడదు. భవజాతీయ హైన్యమునకు కారణమగు సంధిని బోర్నెవిక్కులు మనపై నిర్బంధించుటయు ఈ మహాసంగ్రామోపద్రవములు మఱల మఱల గలుగుటయు సంధివింపకుండ చేయవలెను. సంకల్పక్షిరమగు సంధియేర్పడినవో పరిత్రమగునిశ్చితమానసముతో నాతనప్రపంచ నిర్మాణమునకు ప్రకృమింపవలెను. ఇంగు మెట్టమెడటి విషయమగు అంగ్ల సామ్రాజ్యపు విజయత్యమును స్థిరపఱుముట అతిప్రాముఖ్యమైనది. కర్మాగారములందు అతిసంతృప్తికరములగు స్థితులేర్పరచవలెను. ఒకజాతియును ఆనాలోగ్యమున్న స్థితిఅంతయు ఆనాలోగ్యమనియకవా. విద్యార్థియమున అధిక శ్రద్ధవహింపవలెను. వస్తునిర్మాణవిషయము లందును శుభ

రిస్కీతుల నేర్పఱుపవలెను. యుద్ధానంతరము లోకపునర్నిర్మాణము జరుగవలెను. కాన యుద్ధవిజయము ప్రభుమమున అవసరము. యుద్ధానంతరమును పాంశిక ఆర్థికవిషయములు విరుద్ధముగ పనిచేయుచున్నవి. సకాలమున వానికి ప్రతికారము చేయవలసియుండును. అనంతరము రానున్న పంటను శుశ్రియముగ ననుభవించవలెను (కరతాళములు)

తరువాత లాయడు బార్ని గారు ఒకవిందునం దువ్యసించుచు రాజాభారముల మూలముగ సంధిప్రశంసన గూర్చి నడిచి సత్ స్వాగతంత్రియనునకును, దౌర్జన్యమునకును నెన్నడును సమాధానము కుదురదనిచెప్పిరి. సభ్యులకరతాళములు మ్రోగను. లాయడు బార్ని గారు ఉత్కంఠముగ "చిట్టచివరకంటె పోరుటకు కృతనిశ్చయములై యున్నా"మని చెప్పి ముగించిరి.

మాంచెస్టరునందు హిప్పోడ్రోమున లాయడుబార్ని గారి యుపస్థానపు వివరములు ఈ క్రింద ప్రకటితములు:—

లాయడ్ బార్ని గారు ప్రాంతభర్తరు జీటంగుపత్రిక నుండి ఇటీవలి జర్మకు పరాజయ కారణములగూర్చి జర్మకు భావముల ప్రమాణములను తెలిపి మనకు నిలువదలము లున్నట్లు వా రెఱుంగకుండుటయే మూలకారణ మని నిరూపించిరి. జర్మనులను నిరాశ అధికమై ఆస్తియాను సహాయము చేయ ప్రార్థించుచున్నారు. మఱల లాయడు బార్ని గారు ప్రాంతభర్తరు జీటంగుపత్రికనుండి కొన్ని వాక్యములను జదివి జనరలు పాకుగారి సర్వసేనాధిపత్యమువలననే యుద్ధ ప్రధాన స్థాన నిర్ణయమును యుద్ధస్థానపు మార్పును చెలిపికొనుట సాధ్యమయ్యెననియు ఇందువలననే మిత్రమండలి సర్వసేనాధిపత్యపు నాశనస్థితి గలిగినదియు, కంటియందు దూర దర్శనబలముగల మహాసభావులలో ఘోరగాత్రులైన యీ చెప్పి విజయమాత్రి రూపము సంధివాదయులపై ముగ్రంభపడినది నాడెముల విజయ కాలక్రమమున తగ్గిపోవునని ఖండితముగా చెప్పిరి.

పిమ్మట లాయడుబార్ని గారు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యైక్యమునుగూర్చి తెల్పుచు అంగ్ల సామ్రాజ్యము లోకమునకు మహా సేవ గావించెననియు ఈ మహాయుద్ధ పరిమితిభావి కంటితీరపజలకు అత్యుత్తమముగను ఇంకను నుత్తమముగను గాన్పించుచుండుననియు చెప్పిరి. యుద్ధానంతరము విశేషప్రజ్ఞయు నాక్రమించుచున్న దౌర్జన్యప్రవాసము నడ్డగించుటకు అదిదోడ్పడెను. అట్టి సంఘాతము యుద్ధానంతరము పడిపోవునట్లు చేసిన వాగికి లోకమునకు ద్రోహము చేయుట యగును. ఈ అంగ్ల సామ్రాజ్యము ఇదివఱకు జొందిన గణ్యతకంటె ఇకముందు అధికతర గణ్యత నొందును. తామెరితో పోరవలసియుండెనో జర్మకు లెక గలిగిరి. (వత్స, వినుడు, వినుడు) విక్రమమునబడయు విషయమున చాలపనిజరిగినది. ఇప్పటికంటె విక్రమమును వృద్ధిచేయుటకు ఇంకను చాల పని చేయవలసియున్నది.

పిమ్మట లాయడుబార్ని గారు యుద్ధానంతర లోక నిర్మాణ సమస్యను గూర్చి నుడువుచు నైతిక యోగ్య నిర్ణయ విచారణము వచ్చినప్పుడు ఇదివఱకు జేరారోగ్యము అతిశుద్ధిస్థితియందుండెననియు, జేరారోగ్యము బాగుగా గమనింపబడియుండినవో మరి 10 లక్షల మంది యుద్ధరంగమున నుంచుటకు సాధ్యమై యుండెడిదని జాతీయ సేనా మంత్రివర్మమువారు తమతో చెప్పి యుండిరినియు, ఆ 10 లక్షలమండే యుండి యున్నవో ఇంతకుముందే యుద్ధము జయ ప్రదముగా ముగిసి యుండెడి దనియు చెప్పిరి.

విందు సమయమున నుపన్యసించుచు లాయడ్ బార్ని గారు మనము బానిసలుగా నుండవలెనా. స్వతంత్ర మనుష్యులమై యుండవలెనా అని ప్రశ్నించి మూర్ఖత్వముగలిగి భావికాల విషయములను గూడ గమనించుననియే కార్యమే సత్యార్థమనియు, కాళ్ళతముగా స్వాగతంత్రియమును నిరూపనముచేయుట కన్న (స్వాగతంత్రియముతో అటు) ఒక్కరెవరువారిని త్యాగము చేయుట మంచిదనియు చెప్పిరి.

లాయడు బార్ని గారు చరిత్రరచితు లగుటచే లంకా మైరలో తాము చేయవలమిన్న కార్యమును నెరవేర్చుటకు నిలులేదని తెలియచున్నది.

నిన్నటివనము. లాయడుబార్ని గారికి నిరూపిగా నున్న దనియు వారిజీవాస్థితి సంకల్పక్షిరముగ నున్నదనియు తెలియ

వచ్చెడిది. కాని లంకామైరకు పోయి కేయుకార్యములన్నియు రద్దు చేయబడినవి.

లాయడుబార్ని గారు మాంచెస్టరును సందర్శించుట.

లండను, సెప్టెంబరు 12:— నిన్నటిరోజున లాయడు బార్ని గారు మాంచెస్టరులో ప్రవేశించిరి. జనసమూహమంతయును, మందుగుండు కర్కాలయమున పనిచేయువారు వెక్కువేలమందియు వీరికి స్వాగత మొసంగిరి. కార్యోరేవనువారును మేయోప్రభువును లాయడుబార్ని గారిని ఆహ్వానించిరి. పిమ్మట వీరు మ్యాన్ వరుభవనమున కేగిరి. అచట వీరిని ఆర్మినీయను, జిరియను, జియోనిస్టు ప్రతినిధులు ఆహ్వానించిరి. వీరు స్వాగతోపహ్వాసములను సమర్పించిరి. లాయడుబార్ని గారు జేతభక్తి పూరితమైన స్వాగతోపహ్వాసములపట్ల సానుభూతినిజాతులను సముచితరీతిని ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

అడ్మిరాల్టీకోర్టు అభ్యర్థు లగు సర్ సామ్యుయలు ఇవాన్సు గారు మృతిచొందెరి.

జర్మను ఆఫ్రికను అధినివేళములు.

డెయిలీ క్రానికలు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—జర్మను ఆఫ్రికను అధినివేళములనుగూర్చి ముంజేమి జరుగనున్నను జర్మనులకు నైర్వతి ఆఫ్రికా వశీకరణమగుట అసంకతము. డెయిలీ గ్రాఫిక్ పత్రిక ఇట్లు తెలుపుచున్నది:— జర్మనులు ఇంతటి ఘోరకృత్యముల నెనర్పరని తెలిసియు మరల వారికి ఈ అధినివేళముల నిమ్మటరలన మిత్రమండలివారు జర్మనులతో పాటు రాక్షస కార్యములయందు పాల్గొనినవారగుదురు. ప్రపంచనిండకు లోనగుదురు.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. పూర్వపు జర్మను అధినివేళముల మరల జర్మనులకు ఈ ముడుగాక. నైర్వతి ఆఫ్రికనుమాత్రము మరల జర్మనులకు వశపరచ గూడదు.

మార్చింగుపోస్టు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.— గుండె లది యు ఇట్టి ఘోరకరమగు సంకతుల నెరిగియు మిత్రమండలి ననుభూతికముగ ఆఫ్రికను అధినివేళములను జర్మనులకు ఒసంగజాలరు.

మైన్సుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— జర్మనుల దుష్టస్వభావముల నెరిగినవార మగుటచే అధినివేళములయందు వసించు జేతములను జర్మనులపాలు చేయరాదు. చేసితిమా మనము గూడ వారితో పాటు నిండిను లగుదము.

ప్రతీకర్మాగారములపపవారి సమ్మెకట్టు.

లండను సెప్టెంబరు 11:— వార్తాసంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి.— ప్రతీకర్మాగారముల పనివారు సమ్మెకట్టుటకు తీర్మానించియున్న అవసరమున ప్రభుత్వమువారు జేతరక్షకాసనము నుపయోగించి సమ్మెకట్టుకాలపుతీతమును దీసి వేయుటకు అధికారమునుబడసిరి. ఈపోరు యంత్రాధికారులకు ను పనివారికిని కాదనియు నిరుద్యోగకాలలాభములను చెల్లించు మరతులమాత్రము సంబంధించి యున్నదనియు వ్యాపారసంఘమువారు తెల్పుచున్నారు. ఈ లాభములకుగాను ఇచ్చు సామ్యు యంత్రాధికారులనుండి ప్రత్తి విచారక సంఘమువారి చే నిర్ణయింపబడిన మరతులప్రకారము వసూలు చేయబడుచున్నది. ప్రత్తి విచారక సంఘమునందు యంత్రాధికారుల యొక్కయు, పనివారియొక్కయు ప్రతినిధులు గలరు.

స్కట్టు సేనానికి మ్యూక్లాసిలనగగ స్వాగతంత్రిగౌరవ మొసంగబడినది. దక్షిణఆఫ్రికనులు ఈ సంగరంగమున విజయమునుగొనుటచే తానెంతయు ఉప్పొంగుచుంటినని తెలియజేసెను. జర్మనులు దక్షిణఆఫ్రికావారి కన్నువై చిరని గూడ నుడిచిరి. తదనంతరము డర్బను ప్రభువుగారు తమ విశ్వవిద్యాలయపు డి. సి. ఎల్. విరదముతో స్కట్టుగారిని గౌరవించిరి.

వ్రాయు

తిరిగివతే మైన భూమిపంట.

లండను, సెప్టెంబరు 11:— మరల తాము చకపరుమ కొన్న ప్రదేశమును నైన్యములు సంచించుటకు పండునని నిశ్చయించుకొనినది పరాను సాంకామికమంత్రి ఆర్థికపత్రి సంఘమువారికి తెలియజేసెను. ఇంతవరకు 42,000 ఎకరములు కోతఅయినవి. ఇంకను 5,700 ఎకరములపంటకు కోయవలసి యున్నది.

అంధుడు, సెప్టెంబరు 11:—తిరోగమునపు కలవరములో 100 జన్మమునై నమహా క్షిప్తిమకొని పారిపోయిరి. వీరిపుడు బెజ్జియములో తిరుగుచున్నారు. అడవులయందు దాసుకొను చున్నారు. చాలమంది రణముఖమున కేరిరి.

చెన్నపురి కార్యరేషను

ప్రత్యేక సభ.

సిటీమ్యూనిసిపల్ చట్టపు చర్య.

మొదట సభావిగ్వాహము గూర్చి యాలోచింపబడెను. చట్టము ప్రకారము 24 గంటల పాటు ఎన్నికదినమున సభ్యులుండవలెను. వీరిలో మువ్వురు చెన్నపురి కార్యరేషను చేరినవారై చేతను ముగ్గురు చెన్నపురి ప్రెజ్డెన్టు ఆసోషియేషనువారి చేతను ఇరువురు నగరపాలకసభ ప్రెజ్డెన్టు ఆసోషియేషనువారి చేతను ఇంకొక ఇరువురు ఇతర సంఘములవారి చేతను ఎన్నికొనబడి 9 గంటల కన్నురు గారిచేత నియమింపబడవలెను.

కమిటీ వారీక్రిందిసిఫార్సు గావించిరి.

కమిటీలో 45 గంటల సభ్యులుండవలెను. వీరిలో 28 గంటల ఎన్నిక దినమున కమిషనరుగ నుండవలెను. చెన్నపురి కార్యరేషను చేరినవారిచే మువ్వురును చెన్నపురి ప్రెజ్డెన్టు ఆసోషియేషనువారిచే మువ్వురును నగరపాలకసభ ప్రెజ్డెన్టు ఆసోషియేషనువారిచే మువ్వురును ఇంకొక ఇరువురు ఇతర సంఘములచేతను ఎన్నికొనబడి 9 గంటల కన్నురు గారిచే నియమింపబడవలెను.

ఉద్యోగములకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము తగినట్లుగ కలదునుట వోటుకు అధికారము లేకుండ నలవాటు చర్యకు అధికారము మూత్రమే కలిగియుండునట్లు అనుభవముగలవారిని నియమింపవలెనని ఇండియా వొరతనమువారు గావించిన సిఫార్సును అనుబంధముగా చెప్పియు దొరతనమువారిని కొరవలయును. ఎన్నిక సభ్యులు 28 సంఖ్యన 80 చేయవలెననియు 7 గంటల నియమిత సంఖ్య 5 గంటల మార్పువలెననియు ఎస్. సి. రాజగోపాలాచారిగారు చెప్పిరి. తీర్మానమును కెడ్డనబాడేమసాహెబుగారు బలపరచిరి.

రాజగోపాలాచారిగారి తీర్మానము బాగా నేయున్నది. కాని వోటు అధికారములేక నలవాటు చర్యకు మూత్రమే సభ్యులను నియమించుట సాధ్యమగునామన ఆక్షేపణ చేసిరి.

నియమింపబడిన సభ్యులకు వోటు అధికార ముండదని రాజగోపాలాచారిగారు మాదిరించుచు అభ్యర్థించు అడిగిరి. ఎన్నిక సభ్యుల సంఖ్య ఎక్కువైనా అధికముగానే యుండును. వారు గావించెడి పరిపాటులు పాటింప బడునగాని సభ్యుల సంఖ్య కలింపబడును.

వారికి ఉపస్థాపనములు చెప్పటకు దొరతనమువారి వాదనలను నియమించుట అనుమానాస్పదము.

చట్టముగూర్చి మాట్లాడు ఉపపాదించుటలో మిగిలినవచ్చినవి చర్చకమున్న మార్పులే ఉపపాదించవలెను.

నియమింపబడిన సంఖ్య సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించుట నా కష్టమే గాని వర్తకము బాగుగ ప్రాతినిధ్యంపడవలెను. వై తీర్మానమును తాము సవరించుచు లేదనియు కాసన నిర్మాణ సభలో ఈ చట్టము గూర్చి ఒక తీర్మానమును సభలో పెట్టెదనని నిన్న గొ. యాకూబు హుస్సేన్ గారు నడిచిరి.

ఇరువురు కార్యరేషను చేరిన వారిచేతను ఇరువురు ప్రెజ్డెన్టు సంఘము వారిచేతను ఇరువురు నగరపాలకసభ ప్రెజ్డెన్టు ఆసోషియేషనువారిచేతను ఎన్నికొనబడి 9 గంటల సభ్యులు నియమింపబడవలెనని నటేశుగారు వై తీర్మానములో సవరించేయించు తదుపరణ కార్యరేషను వారిచే 1916 సంవత్సరములో తీర్మానింపబడిన తీర్మానమును విడుదల చేసిరి. క్రిందిసాహచారిగారు దీనినిబలపరిచిరి.

చెన్నపురి కార్యరేషను చేరిన ఒక పెద్దవర్తక సంఘముగనుక వారిచే 9 గంటల సభ్యులైనను ఎన్నికొనబడవలెను. వారిచే ఎన్నికొన బడునసభ్యుల సంఖ్య తగ్గించుట నా ఆలోచనలో సరియైనందులేదని త్యాగరాజుచెట్టిగారు ఆక్షేపణ గావించిరి. తగినంత తప్పని సరియగు కారణమున కనపరచినది ఇది తీర్మానింపబడిన తీర్మానము విడుదలని రామస్వామిఅయ్యగారు పలికిరి.

క్రామగారు గట్టి ఆక్షేపణ చేసిరి. వేళములో కార్యరేషను చేరినవారికి చాలా ఇష్టము కలదు. కనుక వారిచే నియమింపబడు సభ్యుల సంఖ్య తగ్గింప బడకుండను. మహమ్మదు ఉన్ మాక్ సాహెబుగారు క్రామగారిని బలపరిచిరి. 1916 సంవత్సరములో తీర్మానింపబడిన తీర్మానమును దొరతనమువారు ఆపాదించవలెనట్టి ఇష్టము తిరిగి దానికొరకు బోవుచున్నామని చెప్పుచు నటేశుగారి తీర్మానము వోట్లకు వేయబడినది. 9 వోట్లు తీర్మానము పక్షముగను 5 వ్యతిరేకముగను వచ్చుటచే తీర్మానము తీర్మానించబడినది.

ప్రేండింగు కమిటీ

ప్రేండింగు కమిటీ సభ్యులలో ఎన్నికదినమున సభ్యులు, నియమింపబడిన సభ్యులు, ఆయా సంఘములవారిచే నియమింపబడవలెనను జేశికాచారియగుగారి ఉపపాదనమును త్యాగరాజుచెట్టిగారు బలపరిచిరి. ఇది సర్వ విధముల పార జీవమునకు వ్యతిరేకముగ నుండునని నటేశుగారు వై తీర్మానమును ఆక్షేపించిరి. దీనిని గూర్చి కొంత చర్చ జరిగినది. పిమ్మట వోట్లు వేయబడినది. 7 అనుకూలముగను 7 ప్రతికూలముగను వోట్లు వచ్చినవి. ప్రసిడెంటుగారి వోటు లేనప్పుడు ఈ సమాచారము దొరతనమువారికి తెలియజేయవలెను.

నియమింపబడు సభ్యుల సంఖ్య 7 గురునుండి 5 గురికి మార్పుబడుటకు తీర్మానింప బడినది గనుక ప్రేండింగు కమిటీలో గూడ నియమింపబడు సభ్యుల సంఖ్య మూడునుండి రెండునకు తగ్గింపబడవలెననియు ఎన్నిక సభ్యుల సంఖ్య ఒకటితో పాచ్చింపబడవలెననియు గొ. యాకూబు హుస్సేన్ గారు ఉపపాదించిరి. ఇది బలపరప బడినది.

తగ్గింపునకు అందరు ఏకగ్రీవముగ నంగీకరించిరి.

సభకమిటీ.

ప్రేండింగు కమిటీలో లేనివారిని సభకమిటీకి ఎన్నికొనటకు గాని నియమించుటకు గాని ప్రేండింగు కమిటీవారికి అధికార ముండవలెనని సెల్వయ్యకమిటీవారిసిఫార్సుగూడ తీర్మానింపబడినది.

కమిషనరు.

కమిషను కార్యరేషను కార్య నిర్వాహక పెద్ద కమిషను కార్యరేషను సభాసభ్యులగుటకు ఇది అడ్డుపడును. వైసభలో వారినిగూర్చి యాక్షేపణ జరుగును. కాబట్టి కమిషనరును నియమించుట గూర్చియు అట్లు నియమింపబడిన వానినికాసన నిర్మాణసభాసభ్యులుగ నియమించుటకు గన్నరు గారికిగల నిరంకుశాధికారము రద్దుచేయవలెనని సి. సి. రామస్వామి అయ్యగారు ఉపపాదించిరి. 8 వోట్లు అనుకూలముగను 6 ప్రతికూలముగను వోట్లు వచ్చినవి. తీర్మానము తీర్మానింపబడినది.

సభ్యులను ప్రోసిజేయుట.

కాసనపు 46 వ క్లాజు ప్రకారము కొనియెవారు ఒక సభ్యుని ప్రోసిజేయుటకు ప్రత్యేకాధికారము కలిగియున్నారు. సెల్వయ్యకమిటీవారి సిఫార్సు చేసిరి.

అట్టి ప్రోసిజేటరు 42 ద్వార సభ్యులలో నధమపక్షము 80 మందియైనను వోటు ఇవ్వవలెను. ఇట్లు ప్రోసిజేయబడుటగూడ ఉచితము గాదని కమిటీవారు తలంచుచున్నారు. ఆక్లాజు అంతయు రద్దుచేయ బడవలెనని రామస్వామిఅయ్యగారు చెప్పిరి.

స్వగోరముగలవా రెవరైనను ఇట్టివానికి అంగీకరించరని నటేశుగారు చెప్పిరి.

రాజగోపాలాచారియగుగారు వైతీర్మానములు చెప్పిన దానికంతకు అంగీకరించి ఈక్లాజు దొడు మూర్తినిసిపాటికి ఆర్డ్రలోకెప్పు మరెందురు గానాదనిరి. ఈతీర్మానముగూడ తీర్మానింపబడినది.

వోట్లు

వోట్లకు, సభ్యులకు ఒక హదిరి యోగ్యతలే యుండవలెనని యాకూబు హుస్సేన్ గారు ఉపపాదించిరి. ఖుద్దుర్ బాద్ షా సాహెబుగారు బలపరిచిరి. తీర్మానము తీర్మానింపబడినది.

ఏ విశ్వవిద్యాలయములో నైన పట్టము సొందినవారు వోటు, ఇవ్వవచ్చునని 58 వ క్లాజువలన తెలియుచున్నది. వోటు ఇచ్చుటకు బూర్హము ఒక్కొక్కరు 5 సంవత్సరములక్రిత మేపట్టము బడసియుండవలెను. అని కమిటీవారు సిఫార్సు చేసిరి.

కమిటీవారి సిఫార్సు విడచిపెట్టవలెనని నటేశుగారు ఉపపాదించిరి. ఇష్టపక్షములే చాలును. దీనిని చాలవఱకు వ్యాపింపజేయుటయే చట్టపు ముఖ్యోద్దేశము.

యాకూబు హుస్సేన్ గారు వై తీర్మానమును బలపఱచుచు పట్టములను బడసినవారిని హెచ్చరింప వలసియున్నది. పట్టములు బడసినవారు అభిరుచి నుపరచినను లేకపోయినను ఒకరిచే కోరబడవలెనట్టి వారు తమ స్వాతంత్ర్యమును కనపరచిరి. అని పార్థసారధి నాయుడుగారు చెప్పిరి.

నాకు వార్షికమువచ్చినది. నాకుమారుడు అనన్యపరీక్షలో గృతార్థుడైనాడు. నేను నాసభ్యత్వము విడచిపెట్టినయెడల నాకుమారుడే 5 సంవత్సరముల వఱకు వేచియుండవలెనని ఖుద్దుర్ బాద్ షా సాహెబుగారు అనిరి.

కార్యరేషనులో ఘనానాయెనవారిని కలిగియుండుటయే కమిటీవారి ఉద్దేశమని ఓన్ మాన్ గారు చెప్పిరి.

వి. ఏ. పరీక్షయందు గృతార్థులైనవారు ఘనానాయెనవారు కానట్లు రామస్వామిఅయ్యగారు ఓన్ మాన్ గారు చెప్పినదానిని ఆక్షేపణ చేసిరి.

నేను వి. ఏ. పరీక్షలో గడలేనిది. ఏవియొకొన్ని పుస్తకములు కంఠాపాతముచేసి వి. ఏ. లో కృతార్థుడనొందిన విద్యార్థులకు వోటు అధికార మొనగకూడదు. నేనేటులో గూడ ఇటుగంటి వారి వోటుకునియనుకలదు. పచ్చయ్యప్ప కళాశాల ధర్మకర్తల ఎన్నికలోగూడ ఇట్టినియమము కలదు. అల్లరిచేయుటతప్ప మీకి కనరమంగు ఘనానాయెన, గౌరవములేవు. అని త్యాగరాజుచెట్టిగారు నడిచిరి. గావించబడిన అల్లరిగూర్చి విస్తరించవలసినదని జేశికాచారియగుగారు కోరిరి.

అల్లరిగూర్చి అందఱికి తెలియును. ప్రతి తెలిదండ్రుకి తెలియును. మీరు కార్యరేషనువారికి ఏమియు చెల్లించలేదు. పట్టములను బడసిన వారిగూర్చి ఇంత క్రొవ్వగ్రామమును కనుపరచుచు త్యాగరాజుచెట్టిగారు చెప్పినదానిని రాజగోపాలాచారియగుగారు ఆక్షేపించిరి.

కొంతచర్చ జరిగినపిమ్మట నేను వి. ఏ. పరీక్షలో గృతార్థుడనైతిని. వారు స్వాతంత్ర్యము హెచ్చించబడవలెను. కమిటీవారి సిఫార్సువై వారి స్వాతంత్ర్యమును మితిము గావించుచున్నదని నా అభిప్రాయము కాదు. వారి కార్యరేషనుతో గాని పాఠ జీవముతో గాని పట్ట యుండదు. ఏదియొ ఒకయోగ్యత యుండవలెను. అని అభ్యర్థించు చెప్పిరి. కమిటీవారి సిఫార్సువిడిచివేయుట గూర్చి వోట్లు వేయబడినవి. 8 అనుకూలముగను 14 ప్రతికూలముగను వోట్లువచ్చినవి. తీర్మానము తీర్మానింప బడినది.

ఎన్నికకు హక్కు.

58-వ క్లాజు ప్రకారము కార్యరేషనువద్ద కాంట్రాక్టు తీసికొని యున్నవానికి ఎన్నికకు హక్కులేదని చెప్పబడినది. ఈ విషయమున కమిటీవారు ఒకసిఫార్సుగావించి కార్యరేషనుతో సంబంధముగల కంపెనీకి చెందినవాడు కార్యరేషను సభలో కూర్చుండ వీలగునట్లు క్లాజును మార్చవలెనని నూచించి అట్టియనుష్యుడు ఎన్నికసమయమునగాని, నియోజన కాలమునగాని తాను కంపెనీకి చెందినవాడననియు కార్యరేషనుచే ఆకంపెనీకి ఈయబడు కంట్రాక్టుతో సంబంధముగలిగియుండు ననియు ఒకపత్రమును కార్యరేషనుకు సమర్పించవలెనని నిర్ణయించి ఆకంపెనీలకు ఈయబడు కంట్రాక్టునియమన వోటునిచ్చుటకు గాని భావమును వెల్లువటకు గాని అధికారము గలిగియుండనూడదని తెలిపిరి.

ఇదివఱకు చేయబడిన నిర్ణయములు తృప్తికరముగనున్నవని భావమేర్పడినందున నటేశుగారి ఉపపాదనమువై జేశికాచారిగారు అనుమతించిన పిమ్మట కమిటీవారి సిఫార్సు ప్రోసిజేయబడినది. కమిటీవారిచే ఈక్రిందిసూచన లంగీకరింపబడినవి.

కలపసామాను మీదకు, వంటవెలుగు మీదకు ఇష్టమున్న రై సెన్సులనే స్థిరముగ మఱల నుండునలెనని కమిటీవారు సిఫార్సుచేసిరి.

చెన్నపురి రేవుసంఘము జరుగు ఎగుమతి దిగుమతులపై నూటికి 1/2 పన్నును కార్యరేషనువారు విధించవలెనని కమిటీవారు తెలిపి ఇట్టి పన్ను లేనిది ఇంటిపన్ను మొత్తమును తగ్గింప వీలుండదనిరి.

నీటిపన్నును, నీటిపారుదల (యగుగునీటి) పన్నును వేరు వేరుగా విధింపవలెననియు కమిటీవారి సిఫార్సులందు గలదు.

కార్యరేషనుసభాకార్యదర్శిగ నుండు కమిషనరు అధికారములను నిర్ణయింపవలెననియు ఈ అధికారములకును తన కమిషనరుపనికి గల ప్రత్యేకాధికారమునకును సంబంధమువలన చిక్కు లేకుండ చేయవలెననియు కమిటీవారు నూచించిరి. కమిషనరుకును స్థాయిసంఘమునకును ఇష్టముగల అంగీకార ఉద్యోగదానాదివిషయముల హక్కులనుగూర్చి కమిటీవారి మియు విశేషముగా చెప్పక నియోజనము (డెలిగేషను) అధికముగా నుండవలెనని చెప్పిరి.

సామాన్యజనుల ప్రోహములను గూర్చి కలకత్తాయందు నూతన విశేషము లేమియు లేకున్నను నిన్నటిదినమును రాడిలు ఆక్రమకర్తలను సంతోభము గావించుట తెలియదచ్చెను. పెద్దయన్నుగల యొక మహమ్మదీయుడు ఖుద్రాబువారులో పోవుచుండగా వై నుండివచ్చిన ఇద్దరు రాడిలు వానిని కొట్టి హత్య గావించిరి. ఇట్టివలె తోభమునందు ఒక మహమ్మదీయుడునకునీ కత్తితో మెడలో పాడువబడిన కలకత్తా పోర్టు పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు బర్డ్ గారికి గాయము బాగుగనున్నది.

మదరాసు దోపిడి.

చెన్నపురియందలి చతుర్భుజదాస్ కులార్ దాస్ సోదరుల కంపెనీయొక్క ఆధిపత్యముగ నున్న బహుద్రుల గోవిందదాస్ చతుర్భుజదాస్ గారు పంపిన ఉదాహరణను కత్తెరుగారు సంతోషపూర్వకముగా నిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:

“ బియ్యము, ఉప్పు, మిరపకాయలు మొదలైన ఆహారపదార్థములు తగ్గిపోయి ధర లభిమితముగా పెరిగినందువలన, వానికోరకు పట్టణమునందలి ప్రజేయులందును దోపిడీలు జరుగుచున్నందున, నిత్యమును 500 మొదలు 1000 బస్తాలవరకు బియ్యము, ఉప్పు, మిరపకాయల బస్తాలను కొని వానిని చిల్లరగా బీజములకు కొన్నధరల కిమ్మించుటకై వలయునంత సొమ్మును నిచ్చుటకు సంసిద్ధుడనై యున్నా నని తెలుపుటకు మిక్కిలి సంతకం చేయుచున్నాను. ఈ యేర్పాటును, తిరిగి ధరలు తగ్గి మామూలు పరిస్థితుల తేర్పడు 15 దినములవరకు చేయుటకు సంసిద్ధుడనైయున్నాను. బీదజనులకు కావలసిన బట్టలను కొని ఆముట్టకు మీరు వాకు తోడ్పడినయెడల మిక్కిలి సంతకం చేయు. బట్టలను ఆహారపదార్థములను ఒక్కసర్వాయము 80000 రూప్యముల విలువగలవి కొనుటకు సిద్ధముగా నున్నాను. ”

రెండుదినములక్రందట బక్లింగ్ హామకాలవమీదగ్గ నెల్లూరునందీ 1200 బియ్యపుబస్తాలు వచ్చి చేసిన బ్రష్టియొద్ద పడి యున్నవి. కారణమేమన కత్తెరుగారి యొక్క ప్రయత్నమువలన తమయొద్ద నున్న బియ్యపు నిలువలో ఈ బస్తాలనాకూడ చేర్చి మొత్తపు నిలువను చెప్పట కిచ్చగించలేనందున ఆ బియ్యపు కర్తవ్యము వాని నచ్చటనుండి గొంపోవలేదు. వోటు చేసిన బ్రష్టియొద్దనున్న మాపరిగిలెండుగాని దోపిడీజరుగునని భయపడి యీ విషయమై డిప్యూటీ కమిషనరుగారికి వార్త పంపిరి. ఆతడు వెంటనే పోలీసువారి సహాయమున బలమైన కాపలా చేర్పవలెను. అప్పుడే 50 బస్తాల బియ్యము బీదజనులకు పంచివెట్టబడెను. మిగిలిన బస్తాలను నిన్నటిదిన మదయమున నుబ్బరావునెట్టి, కొండయ్యనెట్టి అను నిరువురు వర్తకులు ఆదియప్పనాయకు పీఠిలో నున్న తమ స్వంత గిడ్డంగులలోనికి గొంపోయి మొత్తముగా గాని తేక చిల్లరగాను 1 కి 4 పళ్ళె చొప్పుగాని నమ్ముటకు సిద్ధముగా నున్నారని విన్న అందు కంపెనీవారి ప్రోత్సాహమువలన బక్లింగుహామ మిల్లనందలి పరివాండ్రకు 100 బస్తాల బియ్యము నమ్ముటకై పనినియప్పనెట్టిగారిలో అధికారు లేర్పాటు చేసిరి. పనినియప్పనెట్టిగారికి తరువాతూరు హైరోడ్డునందు బియ్యపుమరగలదు. నుమారు 80 బస్తాలబియ్యము వాల్తాళ్ళుగోడ్డువద్దనుండి వెరంబూరు జిల్లావెలులలోనికి అమ్మకమునకై పంపబడెను. వాల్తాళ్ళుగోడ్డునందలి వర్తకులును తదితర చిల్లరవర్తకులను బియ్యమును బ్యాంకుకాలయొద్ద కొనవలసినదని ఆహ్వానింపబడిరి. పట్టణమునకు దక్షిణభాగమున బియ్యము దొరకుట తేనెదన బియ్యమునకొని యచ్చట అమ్ముటకై దివానబహద్రుల గోవిందదాసు చతుర్భుజదాసుగారు చెన్నపురి కత్తెరుగారికి 10,000 రూప్యములకు నొకచెక్కు నొసంగిరి.

రాయపురములో మొకవర్తకుడు సిమెట్రీగోడ్డునందున్న తనహామనుండి బియ్యమును బండిలో గొంపోవుచుండగా కొంత దూరి ఆడ్డగిందిరి. వెంటనే పోలీసువారును డిప్యూటీ కమిషనరునచ్చి బండిని తిరుగ వాతనిహామకు తోలుకొనినెల్లిరూ 1-కి 4 పళ్ళె చొప్పు బియ్యమును అమ్మించి అల్లరి జరుగకుండ కాపాడిరి.

కార్పొరేషను సభ

ఈ నెల 17 వ తేదీన జరుగబోవు కార్పొరేషను సాధారణ సమావేశమునందు కె. సి. దేశికాచార్యులుగారు ఈక్రింది తీర్మానము నుపపాదించెదరు:

బట్టలు ఆహారపదార్థముల ధర లభిమితముగా పెరిగినందువలన కలిగిన సంక్షోభమును నివారణచేయు నిమిత్తమును ప్రజలయొక్క ఆరోగ్యముకూలక్షేమములను సంగ్రహించు నిమిత్తమును రాజధానియందలి యితరపట్టణములలో అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్న పదార్థములను పట్టణములోనికి దిగుమతిచేయుటకు ఎక్కువవీలును కల్పించుటకును ధరలనుతగ్గించి వర్తకులు యెక్కువలాభము పుచ్చుకొనకుండ చేయుటకును తగుతేర్పాట్లను గావింపవలయునని కార్పొరేషనువారు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు. ధరలను నియమించి అల్లరులు జరుగకుండ కాంతి నెలకొల్పుటలో తగుసహాయమును సలహాల నిచ్చుటకై ప్రభుత్వ ధికార ప్రజానకుల సభ్యులలోగలవిన సంక్షోభకమిటీలు కొన్ని నేర్పరచబడవలెను. మరియు

యప్రభుత్వసహాయము వచ్చులోపల కార్పొరేషను సొమ్ము నుండి గు 50,000 రూప్యములను ఖర్చుపెట్టి బీదజనుల కత్యావశ్యకముగా కావలసిన ఆహారపదార్థములను బట్టలను కొని పట్టణములం దన్ని ప్రజేయులందును ముఖ్యముగా కార్పొరేషను నొకరులకును తక్కువధరలకమ్మించుట తేర్పాట్లను గావింపవలెననియు కార్పొరేషనువారు తీర్మానించుచున్నారు.

రావుబహద్రులు జి. వారాయణస్వామిశెట్టిగారి క్రింది తీర్మానము నుపపాదించెదరు. పట్టణము దన్ని భాగములందును ఇంకను చుట్టొచ్చి దుకాణములను నెలకొల్పి బీదజనులకు కావలసిన పదార్థములను తక్కువధరలకమ్మించుటకు, నీ యేర్పాట్లను గావించుటకు ప్రెసిడెంటుగారు 50,000 రూప్యములను వ్యయపరచుట కధికారము కలిగియుండుటకును కార్పొరేషనువారు ప్రెసిడెంటుగారిని కోరుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

కార్పొరేషను ప్రత్యేకసభ

నిన్నటిదినము సిటీమ్యూనిసిపలు బిల్లును గురించి చర్చించుటకై కార్పొరేషను వారి ప్రత్యేకసమావేశ మొకటి జరిగెను. సభాకార్యక్రమమునకు పూర్వము ప్రెసిడెంటుగారు ఇటీవల చెన్నపురిలో జరిగిన దోపిడీలను గురించి యింకొక ముచ్చటించిరి.

చెన్నపురిలో జరిగినదోపిడీల విషయమై అతిశయోక్తి చెప్పబడినదియు, ప్రమాదవశమన ఈవినింబునాన తగులబడుట మిక్కిలి భయంకరమైన సంగతినయ్య వారుచెప్పిరి. పిమ్మట ఆహారపదార్థముల కలమ్రుకురించిన వర్తకులు దుకాణములను మూసివేయుటకు గురించిన వారు ముచ్చటించిరి. ఎంతకాలము వర్తకులు దుకాణములను మూసియుంచెదరో అంతకాలమును పురక్షేత్రమునకు భంగము కలుగునని వారుచెప్పిరి. గత ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలవరకు వర్తకులు నిశ్చింతతో వర్తకముచేయుచుండగా ఒక అగంటలో హఠాత్తు న్నియు మాయబడినది. 4 గంటలవరకు బియ్యపు కర్తవ్యతేషపుడు ఒక అగంటలో నేల కలవేర్చడినదో యూహింప వాళ్ళర్థకరముగా నున్నదని వారు తెలియజేసిరి.

పి. త్యాగరావు శెట్టిగారు పట్టణములో ఆరు నెలల వరకు కావలసినంత ఆహారపదార్థము నిలువ యున్నదనియు ఆసరకును వర్తకులు తమ యిండ్లయందు నిలువయుంచినందుచెప్పిరి

పిమ్మట ప్రెసిడెంటుగారు ఆసంగతి వాస్తవమగుచో తామందరను నేకీభవించి వర్తకులను పట్టణక్షేమముకోరకు దుకాణములను తెరిచి ప్రోత్సాహపఱపవలయునని చెప్పిరి. కార్పొరేషనువారు డిపోలను వస్తువుల నిజమైన ధరలను తెలిసికొనుటకై నెలకొల్పిరి. కాన అంతటితో సంతృప్తిపడక తామందఱును కలసి, వర్తకులు విస్తారము లాభముకోరకుండ చతురధరలకు వస్తువుల సమ్మతము ప్రోత్సాహపఱపవలయునని చెప్పిరి.

దుకాణములనుమూసికొని యూరక మార్పుండుటవలన లాభములేదు. పట్టణక్షేమమునకు తప్పక భంగము కలుగగలదు. వర్తకులుకూడ తదితరులకై అల్లరుల నణచివేయుటకు కుతూహలలై యున్నందున వారుకూడ దుకాణములను తెరిచి, విస్తారము లాభము నవేషింపక తక్కువధరలకు వలయు వస్తువుల సమ్మతము తత్సంగత్యమున నుడివిరి.

కుద్దాస్ భాషా సాహెబుగారు పట్టణములో నున్న సకల నిత్యముగా సప్లయికి తక్కువగా నున్నదనియు దిగుమతి చేయుట కెట్టి ఏర్పాట్లను గావింపబడలేదనియు వాత్రుచ్చిరి.

ప్రెసిడెంటుగారు పదార్థముల కల నొకయగంటలో ఏర్పడుటకు వీలులేదని చెప్పిరి.

త్యాగరావుశెట్టిగారు సప్లయను దైర్యరుగారు చెన్నపురిలో వాహపదార్థముల దిగుమతికోరకు రైలుబండ్ల నేర్పాటు చేసిరిని చెప్పిరి.

ప్రెసిడెంటుగారు, ఒకవేళ పట్టణములో నిత్యముగా ఒక నెలకోజులమాత్రమే సరకులు నిలువయున్నను బహులు మూసినందువలన కలుగులాభము ఏమియులేదని చెప్పిరి.

రాజగోపాలాచార్యులుగారు పట్టణమునందలి భోజన సామగ్రియొక్క నిలువను తీసికొనుచు ప్రభుత్వమువారిచే గావింపబడిన ప్రకటనమీద ప్రెసిడెంటుగారిని మాట్లాడుమని కోరిరి.

క్రమగారు ఈప్రకటన చిల్లరకస్తువులకుమాత్రము సంబంధించినదని చెప్పగా, ప్రెసిడెంటుగారు తా నెట్టియొక ప్రకటనగురించి వివరణ చెప్పిరి.

నటేశనుగారు ఈవిషయమును గురించి వలసినంత సమాచారము దొరకగలదనియు, కాన ప్రెసిడెంటుగారు కమిషనరుల సమాచారముకోరకు తీర్మానమునుగురించి పూర్తిగ సమాచారమును సంపాదించి రాబోవు బుధవారమునాడు సభలో చర్చింపవలయునని చెప్పిరి.

మరియు పట్టణములో కావలసినంత ఆహారపదార్థములు నిలువయున్నచో ప్రెసిడెంటుగారు నూచించిన ప్రకారము ఏర్పాట్లను గావించిన మే లని చెప్పిరి. బట్టల విషయములో యిదివరకే దిగినంతవరకు తీసికొనబడినదని చెప్పిరి.

రాజగోపాలాచార్యులుగారు ప్రభుత్వమువారు బట్టల విషయములో నెట్టి ఏర్పాట్లు చేసికో తెలిసికొనగోరిరి. నటేశనుగారు రాసమాచార మంతయు నింకను రహస్యముగా నుంచబడినదని చెప్పిరి.

రాజగోపాలాచార్యులుగారు కాయధాన్యముల ధరలను గురించి యడిగిన ప్రశ్నకు ప్రెసిడెంటుగారు వాటిధరలు రెండింటిని పెరిగిన వున్న కార్పొరేషనువారు ఆధాన్యము నెక్కుడుగాకొని నిలువచేయుచున్నారనియు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారుకూడ ఆధాన్యము నెక్కుడుగా నిలువజేసినదియు చెప్పిరి. మరియుక ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పయింకను కావలసినంతధాన్యము కలదనియు, ఇంకను అంత యున్నప్పటికిని హెచ్చుధరల కమ్ముట కేవలము ధరల మంచి చెడ్డల నాలోచించక కేవలము డబ్బుచేసికొనుట కాదాయనియు చెప్పిరి.

త్యాగరావుశెట్టిగారు ఈ పట్టణములో నింకను ఒక సంవత్సరమునకు కావలసినన్ని మిరపకాయ లందుగ హెచ్చుధరల కమ్ముట కేవలము డబ్బుచేసికొనుట కాదాయని నూచించిరి.

ప్రెసిడెంటుగారుదివానబహద్రుల చతుర్భుజదాసుగారు యింకను నెక్కుడు కార్పొరేషను డిపోలను నెలకొల్పుటకై నెలకు 80,000 రూప్యములను సొమ్మును సప్లయ చేయుటకు సంసిద్ధులై యున్నట్లు తమ పేర నొక వార్త పంపినట్లు తెలియజేసిరి.

ఈ డిపోలవిషయమై సొమ్ము వివిధగా వచ్చుచున్నందున వలయుచో నెక్కుడు డిపోలను నెలకొల్పవచ్చును. ఇది వరలో నెలకొల్పబడిన డిపోలు బాగుగ పనిచేయుచున్న గాని క్రొత్తవి నెలకొల్పినందువలన లాభము లేదని చెప్పిరి. కాబట్టి చతుర్భుజదాసు గారి ఆలోచన కార్పొరేషనుకు అంత యుపయోగకారంగా నుండవలదనియు చెప్పిరి.

ప్రెసిదాసాచార్యులు గారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు బియ్యమును కొనుటకు గాని పోలీసు కమిషనరుగారి యధికారములో 10,000 రూప్యములు ప్రభుత్వమువారు యంచిన సంగతి తమకు తెలియలేదని ప్రెసిడెంటుగారు చెప్పిరి.

రాజగోపాలాచార్యులుగారి యొక్కయు నటేశనుగారి యొక్కయు ప్రోత్సాహమువలన, పట్టణములోనికి భోజన సామగ్రిని దిగుమతి చేయుటకును వెంటనే ధరలను తగ్గించుటకును తగు ఏర్పాట్లు గావించుటకును కార్పొరేషనువారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారని తీర్మాన మొకటి నేక గ్రీరముగా నామోదించబడెను.

ఆనర కమిటీవారు ధరల తగ్గించు విషయమై యనుమతి బడయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని కోరిరిని కార్పొరేషనువారి సమాచారముకోరకు త్యాగరావుశెట్టిగారు చెప్పిరి.

నేటిదినము

నేడును రేపును నెలవూసము లగుటవలన నేజిలో కోపో ఎత్తుడు తీవ్రముగ దోపిడీలు జరుగునని ప్రజలును వర్తకులును భీతావహాలై యున్నట్లు తెలియుచున్నది. పట్టణము దన్ని భాగములందును ముఖ్యవిధులలోను కాపురల చేయు పోలీసు సిపాయిల సంఖ్య నానాటికి హెచ్చుచున్నది. నేటిదిన మెచ్చట జరిగిన గుంపులు గుంపులుగా సిపాయిలు ఆయుధపాటులై పట్టణముయెట్టు కొపలా కాయుచున్నారు. కాని నేటిదినము ఇంతవరకును వైవాహికనాము వలన నెచ్చటను అల్లరి జరుగలేదు.

ఇల్లు అమ్మకమునకు

వికాలమైన దొడ్డిగారి బాగుగ నిర్మింపబడిన యొక మేడ యిల్లు అమ్మకమునకు గలదు. దొడ్డు తోటలు మొదలైనవి వేసికొనుట కనుకూలముగనున్నది. (1818)

నెల్లూరు నవాబుపేట బహు విధిలో గలదు.
“టెనర్ C/o హిందువుత్రీక, మదరాసు”
అని వ్రాయుడు.

స్థానిక వార్తలు

(0)

ఒకవిందు:— తమ ఉద్యోగము చాలించుకొనుచున్న ప్రాధికార రామానుజాచార్యులుగారి గౌరవార్థము వచ్చుచున్న కళ్యాణహోద్యము విద్యార్థులు తేపు ఆదివారమునాడు ఒకవిందు చేసెదరు.

తిరువళ్ళిక్కేణి ఉపన్యాసములు:— తేపు ఆదివారము సాయంకాలము 6-15 నిమిషములకు తిరువళ్ళిక్కేణి కలెక్టు హైస్కూలులో బి. చక్రవర్తి, బి. పి. బి. ఎల్. గారు “వశిష్ట మతన జీవము” గూర్చి ఉపన్యాసించుదురు.

సుగుణవిలాసభ:— ఈనెల 16 వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 5-30 నిమిషములకు వైసభవారు విశ్వవిద్యాలయ పురమందిరములో సంస్కృతశిక్షణతరగతిని ప్రదర్శనము గావించుదురు.

విద్యార్థి కలబ్:— ఈనెల 16 వ తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము 4-45 నిమిషములకు వచ్చు ప్రత్యేక సమావేశము వచ్చుచున్న కళ్యాణలో జరిపి డాక్టరు టి. రాజగోపాలగారి అకాలమరణమునకు వగచెదరు.

ప్రకటనము:— బాగుచేయుచున్న తొగ్గపగునుతని ఇదివరకు దొరతనమువారు నిషేధించియుండిరి. ఈసంవత్సరము ఆగష్టు 31 వ తేదీనాని ఆంధ్రకు బూర్జుముగాని విప్లవకాబడిన గరురు ఎగుమతికొరకు మాత్రమే నైసిషేధము రద్దు చేయబడినది. ఎగుమతి సౌకర్యములకు దొరతనమువారు, పూచీబడరు.

జగన్నాథధర్మక్షనభ:— తేపు ఆదివారము మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు కళ్యాణంరముగారి (4-4 వీరాస్వామి పిళ్ళవీధి, ఎన్.మారు) కోనేటిరాజపురమువాస్తవ్యులగు వైద్య నాథఅయ్యగారి గాత్రపాటము, మాయవరము సుబ్బయ్యగారి ఫిడెలవాద్యమును, మెలత్తూరువాస్తవ్యులగు కృష్ణయ్యగారి మృదంగవాద్యమును, సుందరఅయ్యగారి ఖుబవాద్యమును జరుగును.

మహావిరోపకార సంఘము:— వాల్ టూమ్స్ కోర్టునందలి ‘లక్ష్మీవిలాస్’ భవనములో ఈనెల 18-వ తేదీ బుధవారము మధ్యాహ్నము 4-30 నిమిషములకు వైసభము వారి యాజమాన్యముక్రింద నొక బహిరంగసభజరిగి బీదలకు ఆహారపదార్థములను జట్టలను చౌకధరలకు విక్రయించుటకు “మహావిరోపకారసంఘము” తెరుచుటకు ఏర్పాటులు గావించబడును.

చెన్నపురాంధ్రసభ:— విద్యారాధి పక్షమునఈనెల 16-వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 4-30 గంటలకు బెజవాడ వాస్తవ్యులు బ్రహ్మశ్రీ, మల్లాది రామకృష్ణ సోమయాజులుగారు బ్రాహ్మ్య 9-వ నెంబరుగల సభాభవనమందు బ్రహ్మచర్యాశ్రమధర్మములను గూర్చి తెలుగున సుభగ్యసించెదరు. బ్రహ్మశ్రీ, చదలవాడ సుందర రామ శాస్త్రిలుగా రగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు. అందఱును తప్పక దయచేయఁ బ్రార్థింతులు.

మాట్లాడు సినిమాలు:— సినిమాలలో బొమ్మలు మాట్లాడలేకపోవుట బట్టి కలుగులాటు ధర్మకొరకుబొమ్మలు ఆభినయము పెట్టబడినది. చాలకాలమునుండి ఇదియొక లాటుగ భావింపబడుచున్నది. ఈ లాటు పూర్తికొరకు ఎన్నియో పోధనలు చేయబడినవి. కాని ఫలములేక పోయెను. సినిమాల బొమ్మలు ఆభినయముతో బాటు భవనికూడ వచ్చుట కొక యంత్రము కనిపెట్టబడినట్లు ఇండియా గజెట్టులో ప్రకటింపబడినది. కనుక మాట్లాడుసినిమాల కొరకు మనము చాలకాలము నిరీక్షించియుండ నక్కరలేదు.

గత ఆగష్టువరకు గుంటూరు అన్నదాన సమాజముపక్షమున మామూలు సంవత్సరము 8-కి 481 మంది బీదలకు భోజనమొసంగబడినది. మరియు 1-వ తేదీన బి. కొండలరావు వాయడుగారు గుంటూరు అన్నదానసమాజము మహాజనుపట్టి వాఖలా హాజరైన 68 మంది బీదలకు 3-వ తరగతి ప్రత్యేక తేదీసంవత్సరము చేయించిరి.

తటస్థనాకలు అంతర్గమించే ముంచబడుట
స్వామి, సెప్టెంబరు 12:— స్వయినువారి నాకలను ముంచినదలకు జన్మనలు సప్తహోదయము ఇచ్చుటకు ఆంగీకరించిరి. ముంచబడిన పులియోడకును అడే యువుగల ఓడను జన్మనలు స్వయినవారి కీయకేయన. ఇదేరీతిగ హాలం డురికిని జన్మనివారికిని ఏర్పాటులు జరిగెను.

అమెరికను సేన.

మ్యూయార్కు సెప్టెంబరు 12:— నేటిదినము 13-వ దశాబ్దాసేన యుద్ధకార్యముకొరకు సవకూర్చబడు సందర్భమున దేశభక్తిపూరితముగ ప్రదర్శనము జరుపబడినది. వీనిలో 18, 45 వయస్సున నుండు వైనికుల సంఖ్య 280000 నుండి 500000 కంటే వృద్ధిచెందెను.

బోల్షెవిక్కుల దౌర్జన్యము.

మహాగాణిపాత్య.

లండను, సెప్టెంబరు 12:— డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు పత్రిక యట్లు వ్రాయుచున్నది:— బోల్షెవిక్కులు రివ్యూ మహారాజిని, అమెరికనుల కొమార్తెలను హత్యచేసిరి. మాట్లాడుచు రెడ్ గార్డులు రాజమతలను ఆమెకూతురిని, ఓల్డెబర్న్ ప్రభువగు ఆమెలల్లుని హత్యచేయుటకు ప్రయత్నించిరి. నల్లగముద్రనాకా దళమునకుండి వానికులు అడ్డవచ్చి రెడ్ గార్డులతో పోరాడెను. రాజమత సురక్షితముగ వచ్చుచునెరియించుచున్నది.

సోవియటు ప్రభుత్వము

ఆంధ్రప్రదేశ్, సెప్టెంబరు 12:— రీనిస్కూ వెన్సు ఫారిన్సు జేటింగు పత్రికకు మాస్కో నండి యట్లు తెలియవచ్చినది:— ఇకముందు ప్రజాప్రతినిధులు స్వయంరక్షణముకొరకు జాగ్రత్తగా ప్రయత్నిపడియుండవలెననియు, బాగుగా కనవముగలిగి, సాయుధములుగ నుండు సెంట్రుబండ్లతో పెట్టా గ్రాడు మాస్కో పురములకు దురయోగించిననే అకస్మికాపద్రవము లనండి తప్పించుకొనవచ్చు ననియు సోవియటు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

పెట్టోగ్రాడు మాస్కోల స్థితిగతులు.

లండన్, సెప్టెంబరు 12:— పెట్టోగ్రాడు మాస్కో లలో స్థితిగతుల వివరించుచున్నది. పెట్టోగ్రాడెంతయు భీకరదానాలములో నున్నది. ఎచ్చటచూచినను దౌర్జన్యము మెండుగనున్నది. ఉద్యోగుల విడుదలనుగూర్చి ప్రభుత్వము వారింకను బోల్షెవిక్కులతో రాయబారమును జరుపుచునే యున్నారు. కాని స్థితిగతులు చాలవిషమముగ నున్నవి. పౌరులు తిరుగుబాటునర్చుటచే ఏమిచేయుటకు తోచుటలేదు.

ఆంధ్రకవుల యథ రాధములు

బెజవాడసభ.

(మాస్కోయ విశేషభవనద్వనుండి)

“ఆంధ్రకవులయథ రాధములు” అను కీర్తికతో రామకృష్ణకవులు సంవత్సరాని సంచికలో వ్రాసినందునకు తమ కోవమును వెలియించుటకై బెజవాడపౌరులు 6-వ తేదీ సాయంత్రము 8 గంటలకు రావమోహనధర్మ పుస్తకభాండాగార భవనమున సభచేసిరి. ఆసభకు పురప్రముఖు లెల్లరు వేంచేసి యుండిరి. మేమారి కళాస్వామి శాస్త్రిలుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. కలుపురు ఉపన్యాసముల మొసంగిరి. దిగువ వ్రాయబడిన తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ సంగీకరించబడినది:—

“సుప్రసిద్ధాంధ్రకవులును, పూజ్యులును, గౌరవనీయులు నైన నన్నయ, తిక్కన, పోతనాదులను తూలనాడుచు ఆంధ్రపత్రికయొక్క కార్యముక్తవర్తన “ఉగాదిసంచిక” లో ప్రచురించిన పద్ధతములు మిక్కిలి హేయములైన ననియు అంధ్రులు గగ్గముగ నెంచుచున్నారనియు ఆంధ్రభాషమునకు వెల్లడికాగలందులకు బెజవాడపౌరులు సెప్టెంబరు 6-వ తేదీ సాయంకాలము రావమోహన ధర్మపుస్తక భాండాగార మందిరమున సభకూడి ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించుచున్నారు.”

“మఱియు భాషాభిమానులందరు సంవత్సరాని సంచిక యం దివద్దములుగల 95 పేజిని తొలగించుటకు సభవారు కోరుచున్నారు.”

నెల్లూరినుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— 4-వ తేదీన ఆయుర్వేదడాక్టరు కోమాంమూరు రామకృష్ణమాచార్యుల వారింట దొంగలుపడి మున్నూరుకూసాయల వెలగల వస్త్రములను దొంగిలించిరి. రయిలుకట్టవద్ద తాము దొంగిలించిన వస్తువులను మాటలు కట్టుకొనుచుండగా రంగనాయకులపేట బాయిపొట్టు రాత్రి కాపలాకాయుచు దొంగిలను పట్టుకొనిరి. నగులురదొంగలలో ఒకడు పట్టువడినాడు. ఈ సందర్భమున శౌర్యము చూపిన బాయిస్కృతులు మేష్టరుగారిని కలెక్టరుగారు ప్రోత్సహము గలిగించునట్లు తగిన బహుమానమును బహంగలరని తోచుచున్నది. కలెక్టరుగారు మొన్న ఆదివారమునాడు చర్చికిపోయి వచ్చుచుండగా బీదలు అడ్డపడి మేము బ్రదుకలేము అని చెప్పకొనగా ఇంటివద్దకు ఇద్దరను మాత్రము రమ్మనిరట. వారు పోయి మాట్లాడినో ఏమో కలెక్టరుగారు రూ.కు 8 సేర్ల వంతున బియ్యము అమ్మించెదమనింటి గాని బహుళలో 6½ సేర్ల దొరకడి బియ్యము 5½ సేర్లుగా మారినవి.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్
సం॥ 1874 స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్సు, బొంబాయి.

నిలవసాము ₹, 70,00,000 రూపాయలు
ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్ల రూపాయలు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయుబడిన, ఎంపావమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగు పెట్టుబడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసీదారునకు వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆదాయమును సమకూర్చుటయే గాక, పాలిసీదారునికి అకాల మరణ మగునేని ఆతని కుటుంబమునకు జీవనోపాధియు కలుగును. ధీరమగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల సౌకర్యముగు మార్గము. (672)

Applications are invited from respectable Telugu knowing gentlemen for the post of a Travelling agent for the Telugu districts. Most favourable terms to those who can give guarantee of business.

Apply to:—
P. V. Subramonier,
Ag. Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

బొంబాయి పార్శ్వ ఇమిటేషను పట్టుచీరలు.

సాగనైనది! గట్టిరంగు గలది!! వెల సరసమైనది!!!

16 మూరలు నిడుపున, 2½ మూరలు వెడల్పుగల చీరలను మేలైన రకములు చక్కని నేతతో తయారుచేసి పంపబడును. చీరలు అనేకరంగులు గలవు. ఈ చీరలు తీసి ఉపయోగించిన పిచ్చుట దాని యొక్క యోగ్యతను చక్కగా చెప్పవచ్చును. (1142)

1 చీర 16 మూరలు రు 7—8—0
1 చీర 18 ,, 8—8—0

మీరు అగ్రకు చేయునపుడు

కావలసిన రంగును దయచేసి వ్రాయవలెను.

బాలామణి మాంగ చీరలు రు 4—8—0
మధుర బుట్టాచీరలు 5—8—0
చంద్రకలాచీరలు తెంగుకూరుచీరలవలెనుండునవి 12—0—0
సానిత్రి సరిగచీరలు 8—0—0
కంది గంటిమాచీరలు 4—8—0
అసలుపట్టు గోహర్ బానుచీరలు 25—0—0
4 చీరలు ఒకేసమయమునతీయవారికి తపాబుఖర్చు ఉచితము.

ప్రీ సుందరలక్ష్మి అండు కో,
2, రామానుజ ఆయ్యర్ పేథి, మద్రాసు

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)
:o:

Great Britain

Mr. Lloyd George's Visit to Manchester. Ovations from Great Crowds.

LONDON, September 12.
Mr. Lloyd George arrived yesterday in Manchester and was accorded an immense ovation from Great crowds and thousands of munition workers. The Premier was welcomed by the Lord Mayor and Corporation. He proceeded to the Mansion House where he received three deputations from Armenians, Syrians and Zionists who presented patriotic addresses of welcome to which the Premier replied sympathetically.

Premier's Lancashire Tour. Stirring Speech at Manchester, Importance of Issue of War.

LONDON, September 12.
The Premier to-day received a great ovation from big crowds in the streets of Manchester during his journey to the Hippodrome, where he was presented with the freedom of the city in the presence of a large and distinguished gathering. Acknowledging the honour, the Premier said that the life and honour of Britain, the fate of the British Empire and the destiny of humanity hung upon the issue of the war. News now was really good. We were not at the end of our journey. There were steep gradients ahead. The tunnel we were passing through might be dark, but it would be short. The worst was over. (Loud Cheers).

Transport of Americans.

There was no finer feat in the history of British industry than the transport of the Americans across the Atlantic. The Germans did not expect more than two divisions of Americans, but hundreds of thousands were now in France and the Germans knew it. (Laughter). They were the advance-guard of at least ten millions of the finest material in the world.

In order to realise what had happened we must contrast the advance of 1916 with the recent advance over the same ground. The casualties in the last advance were under one-fifth of those in 1916. The main difference between 1916 and 1918 was the unity of command. We had been extremely fortunate in securing for the Supreme Command Marshal Foch, who was specially fitted for the exceptional conditions of this war, where battles were fought on a front of three hundred miles. Nothing but heart-failure on the part of the nation could prevent our achieving a real victory.

Requisites of Durable Peace.

To end all wars we must impose a durable peace upon the enemy. Not only must Prussian military power be beaten, but the German people must know that their rulers had outraged the laws of humanity and that Prussian strength cannot protect them from punishment. (Cheers.) This must be the last war. A League of Nations would not in itself secure the world against a catastrophe. A League of Nations with Prussian military power triumphant would be a league of fox and geese. One fox and many geese—and the geese would greatly diminish in numbers. (Laughter).

He was all for a League of Nations. Indeed a league had begun. The British Empire was a League of Free Nations. (Applause.) The Allies were also now a League of Free Nations, and if a post-war Germany repudiated and condemned the perfidy of her rulers, Germany would be welcomed to the great League of Nations. But the only sure foundation of peace was the victory of the Allies. (loud Applause).

Lessons of the War.

Peace must be such as to commend itself to common-sense and, in consequence, to the nations generally. It must not be dictated by extremists of either side. He could not allow Bolsheviks to force upon us a peace so humiliating as to dishonour the national flag, and to make a repetition of the horrors of this war inevitable. When a satisfactory peace was secured we could proceed with a clear conscience to build up a new world. The first lesson was the immense importance of maintaining the solidarity of the British Empire. There must be healthier conditions in workshops. Bad health for a nation was a bad business for all. We must pay more attention to schools and initiate the best conditions for productions. There must be a bold reconstruction after the war, but the war must first be won. (Hear, hear.) There were disturbing social and economic symptoms all over Europe, which we must provide against in time. Then we should enjoy a settled weather for the great harvest which was coming. (Cheers.)

Fight to the End.

Speaking subsequently at a luncheon, the Premier referred to the talk of peace by negotiation and declared amid loud cheers that there could be no compromise between freedom and tyranny. Raising his voice the Premier added: "We will fight to the end."

Details of Premier's Speech.

German Defeat and Despair.

LONDON, September 12.
The following is an amplification of Mr. Lloyd-George's speech in the big podrome at Manchester:—

He quoted the "Frankfurter Zeitung" as quite correctly explaining the latest German defeat as partially due to German ignorance of the existence of our great reserves. A measure of German despair was that they were actually appealing to Austria. He again quoted the "Frankfurter Zeitung" to the effect that the military operations arising from Marshal Foch's supreme command had resulted in a precision and swing which had brought about a new phase of the whole Entente leadership. Marshal Foch was one of those rare men who had got a telescope at the back of his eye. Mr. Lloyd George declared that unless the image of victory was stamped on the coin of peace terms, it would depreciate in value as time went on.

Solidarity of the Empire.

Referring to the importance of maintaining the solidarity of the British Empire, Mr. Lloyd-George said:—The Empire had rendered a service to humanity, the magnitude of which would appear greater and greater to future generations. It had helped to stop barbarism which was sweeping through Europe. To allow such an organisation to fall to pieces after the war would be a crime against civilisation. This British Empire would count more next time than it did in the past because Germans knew now what they had to deal with. (Laughter and hear hear). A great deal had been accomplished in the way of achieving a practical unity. But still more had to be done in order to make the Empire a greater concentrated solid force than it was at present.

Value of Nation's Health.

Dealing with reconstruction questions he said the health of the country in the past revealed startling, even appalling, results when the question of military fitness arose. The Ministry of National Service had informed him that at least one million more men could have been put in the fighting ranks if the health of the country had been properly supervised. If we had only had them, this war would have ended triumphantly ere this.

Sacrifice for Liberty.

In his speech at luncheon afterwards, Mr. Lloyd-George asked whether it was to be a continent of slaves or free men. The cause would win which looked far ahead into the future. It was better to sacrifice one generation than sacrifice liberty for evermore.

Premier Ill.

His Lancashire Engagement Postponed.

LONDON, September 11.
It was announced in Manchester last night that Mr. Lloyd George was suffering from a chill accompanied by high temperature, and that he would possibly be unable to fulfil his Lancashire engagements.

Condition Satisfactory.

LONDON, September 13.
It was announced in Manchester this morning that Mr. Lloyd George's condition was satisfactory, but all his Lancashire engagements have been cancelled.

General Smuts.

Presented with the Freedom of New Castle.

LONDON, September 13.
General Smuts was presented with the Freedom of the City of Newcastle to-day. In the course of his speech he said they were meeting under the happiest auspices. There would be a hard effort ahead but we knew the tide had turned. He was glad to know that his own country men from South Africa had borne their share in the great work. If there was one country on which Germany had an eye it was South Africa.

Subsequently the honorary degree of D. C. L. of Durham University was conferred on General Smuts by the Earl of Durham.

Cotton Spinners' Decision to Strike.

Defence of the Realm Act Invoked

LONDON, September 11.
The Press Bureau announces that in view of operative cotton spinners decision to strike, Government has invoked the Defence of the Realm Act I, has obtained an interim injunction to prevent the distribution of strike pay. The Board of Trade states that dispute is not between employers and operatives but relates solely to the conditions under which unemployment benefits are paid from the fund collected from employers under conditions drawn up by the cotton control board which is the representative of employers, operatives.

German African Colonies.

Restoration after War Impossible.

Press Comments on Mr. Georges' Indictment.

LONDON, September 12.
Mr. Georges' "terrible indictment" of German treatment of the natives in South-West Africa is generally commented on. The "Daily Chronicle" says:—Whatever the future of other German Colonies may be, it is impossible that South-West Africa can be restored to Germany.

The "Daily Graphic" says:—After such an exposure, the return of any colonies to Germany would make the Allies partners in her unspeakable crimes.

The "Daily Telegraph" says:—Whatever ex-German colonies may be returned after the war, South-West Africa will assuredly not be.

The "Morning Post" says:—After this horrifying blue book the Allies cannot, in any circumstances, willingly assent to the return of the African colonies.

The "Times" says:—Knowing the Germans as we do, we could not restore any natives to their tender mercies without becoming deliberate accomplices in their crimes.

Death of Sir Samuel Evans.

LONDON, September 13.
The death is announced of Sir Samuel Evans, President of Probate, Divorce and Admiralty Courts.

France

Austrian Peace Proposal.

French Press Opinion.

Camouflaged Enterprise to Weaken Allies.

LONDON, September 12.
PARIS:—Commenting on the last peace proposal by Baron Burián, the French press is unanimous in calling it a camouflaged enterprise having as its object the weakening of Allied power by stopping their military progress. The press says:—There is nothing truly liberal to be found in such an enterprise. It is merely a peace manoeuvre. Such is started every time that German power is endangered as will be remembered in the case of the political and internal incidents in Germany in July 1917. German

defeat is thus most apparent. To such a peace offensive the "Entente" remains firmly opposed and their common programme is not to be influenced.

Thirteenth Deputy to Die on the Field

LONDON, September 11.
PARIS:—M. Gaston Dumesnil is the thirteenth Deputy to meet his death on the field.

Harvest on Reconquered Land.

LONDON, September 11.
PARIS:—The French Minister of War has just informed the Budget Committee that the armies have ensured a harvest on the reconquered land. About 42,000 acres have been reaped and there are 5,700 acres still to be done.

America

American Troops Arrive.

LONDON, September 12.
WASHINGTON:—The Chief of Staff announces that American troops have arrived at Archangel.

The 13th Million of American Army Enrolled.

LONDON, September 12.
NEW YORK:—There were unprecedented scenes of patriotism throughout America to-day when the thirteenth million of Americans was enrolled for war service under the new law raising the total enrolment between the ages of 18 and 45 to twentythree and a half millions.

Central Powers

Kaiser's Peace Offensive.

Exhortation to German Labour.

War Due to Enemy Envy.

LONDON, September 12.
AMSTERDAM:—The Kaiser has now taken in hand the peace offensive. Addressing Krupp's employees at Essen he declared that he had left no stone unturned to shorten the war, but the enemy had jeeringly and contemptuously rejected the unanimous peace offer he had presented in December 1916, and had treated in a similar way repeated responsible suggestions since made. Germany was always ready to offer the hand of peace, but the enemy compelled Germany to fight for her existence. After landing the army and reiterating the claim that the British Navy was defeated in the Skagerrak, he eulogised the U-boats which, like consuming worms, were gnawing the enemy's vitals. The Kaiser proceeded to argue that the war was really due to enemy envy of German industry and kultur. That envy was replaced by hatred owing to enemy miscalculation. Everyone knowing the Anglo-Saxon character knew what it meant to fight them, how tenacious they were. He accused Great Britain of criminally attempting to overthrow the "Ultra Democratic" Russian Government. He warned his hearers against rumour-mongers. The enemy had tried to weaken the morale of the German people by spreading false rumours and whoever hearkened unto them was a traitor to the Fatherland.

"So Help us God."

The Kaiser proceeded to quote passages in Scripture, showing that the almighty would sustain his own. However, if they were going to build upon God's assistance, they must have faith, because to doubt was ingratitude to God. Moreover had they really ground for doubt, had they not won peace with Russia and Rumania and "finished" Serbia and Montenegro? "Was God at the last moment going to abandon them in the West? Only the faint-hearted would think so. But the Germans must weld themselves into a solid block of resistance to the enemy". The Kaiser concluded:—"Now promise me, on behalf of entire German Labour, that you intend to fight, to hold out to the last. So help us God. Whoever intends to do so let him answer "yes". The assembly answered with a loud "yes" and the Kaiser replied—"I thank you now. You must banish doubt. Our watchword now is German swords raised strong and muscles taught to battle against everything that stands against us".

Neutrals' Ships Submarined.

Germany Agrees to Compensate.

LONDON, September 11.
Germany has agreed to Spain's demand for compensation for damages inflicted by submarines. For every torpedoed Spanish ship Spain will claim possession of equivalent German tonnage. A similar arrangement has been made between Germany and Holland.

A Prince's Death.

LONDON, September 12.
PARIS:—Prince Albert of Saxe-Weimar, second son of Prince William of Saxe-Weimar, has been killed in the recent offensive in France.

Russia

Ex-Empress of Russia and Her Daughters.

Their Rumoured Assassination.

LONDON, September 12.
The "Daily Express" understands that Bolsheviks have murdered the Empress of Russia and her four daughters.

Red Guards at Malta tried to kill the Dowager Empress and her daughter and son-in-law, the Duke of Oldenburg. Sailors from the Black Sea fleet intervened and fought the Red Guards for a fortnight defeating them. It is understood that the Dowager Empress is safe.

To Secure Soviet Leaders from Attacks.

Government's Warning.

AMSTERDAM.—The 'Rheinische Westfälische Zeitung' learns from Moscow that the Soviet Government has issued an order to all People's Commissaries that they henceforth must take most careful measures for their safety and use only strongly manned armoured cars in the streets of Petrograd and Moscow securing them against sudden attacks.

The Situation in Petrograd & Moscow. Violence Rife.

LONDON, September 11. Reuter learns that official telegrams portray an increasingly grave situation in Petrograd and Moscow. Serious fires are undoubtedly raging in Petrograd. Violence is rife. Government is still negotiating with Bolsheviks regarding the release of officials but the situation is delicate and anxious as mob law reigns.

CENTRAL POWER

Great Scenes of Enthusiasm.

Escape of German Soldiers.

AMSTERDAM.—The 'Telegraaf' states that during the confusion of retreat, a hundred German soldiers escaped and are now wandering about Belgium hiding in woods. Numbers have reached the frontier.

Western Front

A New Battle Impending.

French Satisfaction of Summer Offensive.

PARIS.—Unable to carry out their plan of keeping their adversary west of Arras Canal, which would have covered St. Quentin on the south-west and La Fere on the west, the Germans have also been unable to prevent the progress of General Debeney's troops westward. The latter through the occupation of Travecy on the Oise, north of La Fere, have thrust a new wedge into the Hindenburg line. The Germans' obstinate and desperate resistance must yield finally. The French are less than six kilometres from St. Quentin. Evidently guns must intervene strongly to destroy the enemy's organisations, where machine-guns swarm. Tanks are bringing their powerful help to the infantry. There will, therefore, be a new battle. The summer offensive ends, after 55 days, in the most crushing defeat the Germans have ever sustained. A violent artillery duel is proceeding in Lorraine, and in Vosges.

Destruction of Ham. Wantan Hun Outrage.

LONDON, September 12. Reuter's correspondent at French headquarters in a message dated 11th says:—Ham, the largest town in the devastated country which the Germans spared in their retreat last year, has been visited with destruction even more complete and less justifiable than that of Noyon. They methodically destroyed it by fire. The inhabitants were evacuated, infernal machines were placed in houses and fires started and by pressing a button miles away bridges were blown up. Ham did not suffer by shells, neither side being interested in firing on it. The only excuse the Germans could make, that it blocked the road against pursuit, was invalid. The destruction of the bridges alone made it impossible for the French to enter the town until they were replaced.

LONDON, September 13. — 2 A. M. Last night's French communiqué says:—Westward of St. Quentin co-operating with the British, we advanced to Helmon-Savy Road. American attack in the region of St. Mihiel is developing under best conditions.

Advance Reaches a Maximum Depth of Five Miles.

LONDON, September 12. Reuter learns that the French and American Eastern attack was from Ximray to Fey-La-Haye. Advance reached a maximum depth of five miles. Thiancourt, Pannes and Monard were captured, northwards of Meuse the cavalry is pushing in the direction of Vigonville. Patrols have reached the road north of Bois Communax and are in the western outskirts of St. Mihiel. Northwards, the Americans captured Cambres and reached the western outskirts of Dommarin. The British to-day successfully attacked resulting in the capture of the village of Havrincourt with the exception of the north-eastern edge. This is an advance of half a mile on a front of three and a half miles.

Havrincourt Captured.

LONDON, September 12. Reuter's correspondent at the British headquarters wiring this evening says:—This morning's attack east of Havrincourt was designed to clear out irritating enemy's nests and generally improve our line along a series of spurs in the region of Gouzeaucourt. But something more was accomplished. Havrincourt being captured, also an important ridge of village or Treacault on the fringe of our old trench system. About three hundred prisoners were taken. Although artillery fire has increased considerably in this part of front, unquestionably the Germans are beginning to feel shortage of ammunition. The weather continues to be very mild.

British Successful March.

North of Havrincourt Sector.

LONDON, September 12. — 11.20 P. M. The British communiqué says:—In spite of weather our operations continued successfully this morning in Havrincourt sector. The English captured Treacault and the

old British trench lines, east of north of it. On their right the New Zealanders progressed eastward of Gouzeaucourt Wood overcoming obstinate resistance of a Jaeger division. At Havrincourt the Yorkshires who carried the village on 20th November 1917 attacked for a second time over the same ground with like a success. Other English troops attacked across the canal Du Nord northward of Havrincourt. After a sharp fighting we captured the village, also a section of the Hindenburg line between the village and canal. Northward of Bapaume-Cambrai road the Lancashires after a sharp fighting completed the capture of Moeuvres. We took one thousand prisoners in these operations. We further progressed southward of Labasse Canal and northwestward of Armentieres.

Railway Track Bombed.

LONDON, September 13. The Air Ministry announces that despite wind we bombed the railway at Courcelles directly hitting the track. We also bombed the village of Vervy and the railway west of Vervy with good results.

Operation in St. Mihiel Sector.

LONDON, September 13 — 2.25 A. M. Last night's American official communiqué says:—This morning our troops operating in St. Mihiel sector made considerable gains. Assisted by French units they broke the enemy's resistance and advanced at some points to a depth of five miles. We have up to the present counted eight-thousand prisoners. The operation is still in progress.

Franco-American Attack.

Enemy Felling Back.

LONDON, September 12. — 4.40 P. M. Reuter's correspondent at American headquarters at Nancy says:—The French and Americans attacked between five and eight this morning on either side of St. Mihiel salient. The attack was preceded by a four hours barrage. The southern attack was on a front of twelve miles, and the western on a front of eight miles. The weather was fine and there was a great concentration of artillery and aeroplanes. The attack has hitherto been successful, and the enemy is falling back on both fronts. The enemy, though undoubtedly suspicious of our intentions in the region, was unaware of the time and direction of attack. The troops are immensely eager and are fighting magnificently.

Successful American Attack.

LONDON, September 12. — 10.20 P. M. PARIS.—The American army launched a successful attack this morning on the front St. Mihiel-Pont-a-Mousson.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Simla

Indian Finance Department.

Applications for 3 Vacancies Invited.

SIMLA, September 13. A Press Communiqué says:—The Government of India are notifying that three vacancies in the general list of Indian Finance Department will be filled by the appointment of probationers on the result of competitive examination to be held at Calcutta during the second half of December 1918, under ordinary rules, particulars of which can be obtained from Local Governments and administrations and from Directors of Public Instruction. Only nominated candidates can appear at the examination.

Calcutta

Rowdyism Still Rampant In Calcutta.

CALCUTTA, September 13. Though there is no more mob disturbance stray cases of rowdyism is still reported to-day. An aged Mahomedan while going through Burra Bazar was seriously assaulted by two upcountrymen resulting in the death of the victim. Mr. F. D. Burtley, Deputy Commissioner Port Police, who was stabbed in the neck during the recent disturbances by a Mahomedan had improving rapidly. A European jute merchant who was injured in Circular Road on Tuesday last and admitted in Hospital had been discharged.

Bombay

Bombay Cricket Match.

Parsees Make 206 Runs.

POONA, September 13. By dint of careful play this afternoon after lunch Parsees managed greatly to improve their position. From 43 they carried their total well over the lead Mahomedans had obtained on the first innings until they had put themselves in a fairly secure position by the time their own second venture came to an end. This result was mainly due to the great stand made by Vajifdar and Mirza whose partnership was responsible for going on books. Vajifdar himself was a couple of hours at wickets making his score of 81. Parsee second innings ended at 5-10 P. M. for 206. This leaves Mahomedans the task of piling up 114 runs in order to win the match. The best bowling analysis was put up by Syed Ebrahim who came on late in the afternoon and got Mirza dismissed with his very first ball. Mahomedans started their second innings with 35 minutes play in hand. They lost

one wicket, but though Maslahuddin Khan was twice dropped by wicket keeper Chingy once from beautiful sky scraper which fell plump into his gloves, no more wickets fell and Mahomedans carried 23 runs over to tomorrow.

Moslem's Brilliant Play.

POONA, September 13. From 164 the last 3 wickets of Mahomedans carried their total to 195, with 60 minutes play, Tambuwala 19 and Pir Mahomed Iphani 14 getting into double figures. This gave Mahomedans the lead of 93 which the Parsees have to make up before their score counts. The latter began badly losing their first wicket with only a single run on books. They had 3 wickets down for 27 but with Kanga and Eshidana playing carefully the total mounted up to 43 by the time luncheon interval arrived.

Jagadguru Shankaracharya.

Resigns His Rent Free Lands.

BOMBAY, September 13. A Kolhapur correspondent of the 'Indu Prakash' writes that as a protest against the proposed abolition of Kulkarni vats in Kolhapur State, Jagadguru Shankaracharya has resigned his rent free lands. The Kulkarnis are hereditary village revenue officials enjoying inams or rent free lands. The Kulkarnis are hereditary revenue collectors and are mostly Brahmins. The Maharaja has proposed to abolish this hereditary system and appoint talatis i. e., paid revenue collecting officers. This will involve permanent loss by Kulkarnis of their hereditary inams or rent free lands. The Kulkarnis petitioned His Highness but to no effect. It is understood that the Jagadguru who is a big landholder in the state also tried to persuade the Maharaja to reconsider the step.

Bomb Shells from Simla.

Continue to Fall on Commercial Centres.

BOMBAY, September 13. The financial correspondent of the 'Times of India' writes:—Bomb shells continue to fall from the heights of Simla into commercial and industrial centres of India. The control and the new taxation added to the super-tax threaten to reduce the prosperity of Indian cotton mills to a minimum. To apply European standards of taxation to a country far behind Europe in her industrial and financial development must eventually lead to her economic stagnation. Bombay views the proposed taxation with considerable alarm and hopes that her representatives will urge moderation upon the Imperial Government. The Hon'ble Mr. Ironside deserves the country's thanks for the well reasoned and strong speech he delivered on behalf of the commercial and industrial interests. The success of the war loans this year and last has been mainly due to the diversion of industrial and commercial profits into this channel and it is doubtful whether the Government can raise large loans successfully next year if these profits are drained away by heavy taxation.

United Provinces

The Kaple Murder Case.

Further Proceedings.

LUCKNOW, September 13. The hearing of the appeal against the conviction of the accused in the political conspiracy murder case was resumed yesterday in the Judicial Commissioners Court before Messrs B. Lindsay and L. Stuart. Mr. Ross Alston rose to reply at 12-20 p.m. He said that in Lower Court was not suggested that Sankarlal was present at the murder.

Mr. Sanyal:—It was.

Mr. Alston said he would not contradict it, but it must have been a very slight suggestion. Even then it was not suggested that Shankarlal had taken active part. Unless the prosecution could prove that Lahiri had taken active part he must of course be acquitted. He said he would next take up the question of the number of shots fired. Three witnesses had said three shots were fired, one was the Head Constable who said that some seven men who had reported the murder to him had stated that three shots were fired. Shankarlal also said that he had been told that three shots had been fired. Were all these people wrong? They had heard two reverberations of one shot. Then it had been suggested by the appellant that Shanker Lal's evidence was cooked to prove there were three shots and Tejendra had similarly been tutored. Was the Court going to analyse the evidence in the light of such vague suggestions? Counsel had tried to realise what might be the effect on the case if one shot had been fired. What the defence might gain by that was to establish that the shooting had been an accident.

Mr. Lindsay said that it would be well if Mr. Alston summed up by bringing out the motive of Lahiri to take the life of Kaple. There seemed to be two parties and some jealousy had arisen between them. It was important to show the motive.

Mr. Stuart held that Lahiri wanted to be the leader for the United Provinces and that religious objection raised against Kaple was only an excuse to get him out of the society. That was how discussion became an envenomed.

Mr. Alston assented.

He said the point was that they were anxious to prevent Kaple getting supporters on his side. That was why Ram Pershad had been told he would have been shot if he was seen with him.

Mr. Stuart said he thought Ram Pershad was a grown up man. Mr. Alston assented and went on to point out that a very difficult situation had been caused by Lahiri not making any statement. He had made no statement and entirely fresh arguments had been raised by his counsel in the appeal.

Pundit Jagat Narain in the course of his reply said it was not too much to think that C. I. D. Officers could be found who were not above inventing a little evidence.

Judgment was reserved.

నాగయ్యసానవార్తలు.

జాముబజారు దోపిడీ కేసు:—ఫలహరముల పిమ్మట తిరిగి కోర్టు ప్రారంభించినది. భాద్రు బాడీనా, సభాపతి ఆజమహిదీ, అబ్దుల్లా యాకబ్, పంగనానము అనా వీరై గురువై చేయబడిన కేసు విచారణ మొనరించినది.

9-8 తేదీ ఉదయము 9-30 గంటలకు జరిగిన జాముబజారు దోపిడీ తాను చూచినట్లును నుమారు 2 వేలమంది జనులందరినీ, కనిపేయబడిన రాళ్లు పచ్చడిట్లును, ఇతర వస్తువులు కాల్వలలో గారు జనసమూహము మార్కెట్టులో ప్రత్యేకించబడిన ఆవులందరినీ, 5-6 నేరస్థులను పోలీసు వారివై రాళ్లు వేసినట్లును 4-వ వారు చేతియందు దోకరాయి కలిగియుండినట్లును వారినిరువురిని పట్టుకొనుటలో దాను (సాక్షి) పోలీసునాటికి సహాయ మొనర్చినట్లును, హెడ్డు కనిపేయబడినట్లు గాయములిగినట్లును స్పష్టమైనట్లును గమనిస్తూ హెచ్. పి. వెల్లుఅనునతడు సాక్ష్యము చెప్పెను.

దోపిడీచేయుచుండు నేనుంటిని. అన్ని వైపులనుండియు రాళ్లు పడినవి. గొప్ప కలకరము కలిగినది. నాతోకబెట్టె తిరిగినది. 1, 2, 3 నేరస్థులు పట్టుబడిరి. వారు పోలీసువారి యాధీనములో నుండిరి. 4, 5, నేరస్థులు పోలీసువారివారు బెడ్డులువేసిరి. అని జె. తానున్నతన వాలంటీయరు సాక్ష్యము చెప్పెను.

నేను నాఅంగడిలో నుండిరి. 1, 2, 3, నేరస్థులు నాదు కాణము ముంగిట నిలచిరి. కాల్వలలో గారును ఇతరులు కనిపేయబడిన 1వ నేరస్థుని పట్టుకొనిరి. నేను రూపాయికి రెక్కి పడుట దివ్యము విశ్రయించుచుంటిని. రూపాయికి అరణాలాభము వచ్చును అని తప్పస్యమిట్టి అను దివ్యపు వర్తకుడు సాక్ష్యము చెప్పెను ఇంతలో కోర్టు ముగిసినది.

రాజోలుతాలూకా వార్తలు

(మాస్ట్రీకు విశేషమని యొద్దనండి)

కాలమానము.

రాజవోలు, సెప్టెంబరు 11:—గర్జనములు బాగుగ కురియుచున్నవి. కాని ఎండకాయ దినములలో ఉక్కు బెట్టుట యింకను మానలేదు. మొత్తముమీద తాలూకా అంతటినీ ఇంతవఱకు సస్యములు బాగుగా నున్నవి. ఈ సంవత్సరము నుంచిపంట ఫలించు నను నాశ కలదు.

యధ్యక్షులు.

మాతాలూకా అన్ని గ్రామములలోను యధ్యక్షులు సంతృప్తి కరముగ వనూ లయిన దని చెప్పబడుట సంతోషించుచు న్నాము. ఈ విషయములో తిగిన శ్రద్ధ వహించి పనిచేసిన, రాజోలుకోర్టు మానసముగారు, తాలూకా తహశీలు దారు గారు, మేజిస్ట్రేటు గారు, అభినందనీయులు. తక్కిన విషయములలో సెట్టింగు, కలెక్టరుజూలు గనక, ఈ యధ్యక్షులు జనుల వనూలు సందర్శనను బీదల విషయములలో కొంచెము కనిపెట్టుట ఉద్యోగముల ధర్మము.

ధరలు.

ప్రతినస్తువునను రోజురోజుకల హెచ్చిపోవుచున్నది. ధాన్యము రిక్తి యంచునైన నిచ్చుటలేదు. బస్తారు 70-80లకు వాటినది. బియ్యము రిక్తి నేర్పు ఇచ్చుచున్నది. పప్పు దినుసులు చాలప్రయముగా నున్నవి. మిరపకాయలకు ధర హెచ్చినది. ఇక బట్టల విషయము నడుగ నక్కరలేదు. ప్రజలు మలమల మాడిపోవుచున్నారు. కృష్ణాజిల్లానుండి ధాన్యము తీసికొనిపోగాడ దను నిషేధము రద్దయిన దని తెలియుచున్నది. కాని ధారాళముగా ధాన్యమింకను వచ్చుటలేదు. ఉద్యోగులు సంబంధము కలుగజేసికొని ఫలవిస్తయించిన నే తప్ప తొందరలు కలుగు నేమోనని సందేహము కలుగుచున్నది. కీడులో మేలన్నట్లుకొచ్చిరి కామలకు కొంచెము ధర హెచ్చినది. ఇది రియతులకు లాభమనిచెప్ప వచ్చును.

అబ్దుల్.

ఈ సంవత్సరము కల్లుపాటల సందర్శనను మాతాలూకాలో గొప్ప మెంబులదాయము తగ్గిపోయినది. రేలు హెచ్చు చేయుట చేతనో, గతసంవత్సరము నష్టములు వచ్చుటచేతనో ఈసంవత్సరము పాటలు హెచ్చుగుటకు బదులుగా తగ్గిపోయినది. గవర్న మెంటుకు మాతాలూకామీద ఈ సంవత్సరము నిరుడు కొంత రహస్యము పదివేలరూపాయలు తక్కువలదాయము వచ్చునని తెలియుచున్నది.

హెడ్డు.

ఇదివఱకు ఉపాధ్యాయులు సకాలమునకు రాకుండుట చేతన, ప్రస్తుతములు లేక పోవుటచేతన గలిగిన విద్యార్థివృద్ధిలోపముకూడ దీనికొకటి, తక్కిన పాఠశాలలలో సమాన స్థానమును మాహెడ్డులునిలవలసియున్నది. ఉపాధ్యాయు లీవిషయమై తిగిన శ్రద్ధ తోసికొందురు గాక.

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము

మేమిదివరకు తెలిపియు బ్రాహ్మణేతరులనగా బ్రాహ్మణులు కానివారమాత్రమే కాదు. ఈ మాటలో బ్రాహ్మణేతర హిందువులు మాత్రమే గాక, మహమ్మదీయులు, పార్శ్వీలు, ఇండియన్ క్రైస్తవులు యూదులు మున్నగువారినేవలన శ్రేయస్కారులు.

మహమ్మదీయులు డాక్టరు నాయుడుగారిని తమ ప్రతినిధిగానుండు నంగీకరింపరు. మేమెరిగియున్నంత వరకు పార్శ్వీలు, ఇండియన్ క్రైస్తవులు, యూదులు మున్నగువారుకూడ యిందుల కంగీకరింపరు. బ్రాహ్మణేతర హిందువు లంగీకరించెద రని మనవిప్రతినిధి అభిప్రాయము. ఇవి యిట్లుండగా, మొదటియారు, పిళ్ళన, తియ్యనాయుడు తన ప్రతినిధిగ పంపుట కంగీకరించునని నమ్ముట కష్టి అధారములేదు. ఈవర్ణముల యందలి కొందరు విద్యార్థులు, తాత్కాలిక రాజకీయ తంత్రముగ తామెక్కడగలిగి యుంటియని నడింపవచ్చును కాని, భూతకాలమున బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరుల నైకత్వ నొందుటకంటె బ్రాహ్మణేతరులలోనే అన్యోన్యముగ వైకమత్వము జెందుట కభిలాషనుజూపలేదు. కావున, నాయుడు, తియ్యన, వెల్లాలూ మున్నగు వారు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును వాంఛింపు నడల ప్రత్యేక నియోజక స్వాతంత్ర్యము మొదలగుచున్నవి మా అభిప్రాయము. కాని “బ్రాహ్మణేతరులని యొకజాతి యందునని మేమంగీకరింపజాలము. ఈ విషయమున మన ఆంగ్లమిత్రులకును, అందు నుభ్యముగ క్రైస్తవ మిషనరీలకును యొకమాట దెబ్బపలయును. వారిదేశమున క్రైస్తవవాణి పాదాభివృద్ధి. “నాగరక” ప్రపంచమునకు అంతరాత్మ లేకపోవుటచే, “నాగరక” ప్రపంచప్రతినిధుని మేము చెప్పలేదు. వీరులేమదైవము యొక్క ప్రాప్తినిమాత్రమే సాంఘిక, రాజకీయ, పాతీక దుర్భిప్రాయములనుదలి నత్య, న్యాయమార్గమున తమ సర్వతత్వలను వినియోగించవలెన “ఇండియన్ సోషలు రిఫారమర్షు పత్రిక”

జపాను దేశములోని వ్యవసాయము.

(పూర్వసంధి కానుబంధము)

బాగుగా లోతుగదున్నటయు, ఒకటిరెండు అడుగుల లోతునవఱకు భూమిసారము ఒక్కతీరుగానుండుటయు జపాను దేశపు భూమిలన్నిటికి ముఖ్యలక్షణమై యున్నదని వైస్ చెప్పబడినది. వైస్ అపు క్రిందికి క్రిందిపఱపు వైకిరి వచ్చేలాగు జపానురయుతు నిత్యము పొలమును తిరుగతోడుచుండును గాని సారముపోవునని యెన్నడు సందేహించకు; ఈపంటకు వై పరువుగానున్నది, తరువాతి పంటనాటికి క్రిందిపఱపుగా నుండును; వైసనాటునప్పుడు గీటులగీదినట్లు భూములీర్చి పోదులు కట్టి ఆపొదులలో గట్టుచున్న మొక్కనాటుటయు, ఆగట్టుచున్న సందులో రెండవపంట వైసనాటుటయు, వారిసే ద్యపద్ధతి గనక క్రిందిమీదికి, మీదికి క్రిందికి తిరుగ వేయుచుండుట వారికవసరము. వారు పొడుగాటికాయ గల దోకుడు వారి సేగాని దున్నుటకు వాగలిగి ఉపయోగింపరు. వీనితో అడుగుచుట్టిని వైకిరి వైచట్టిని అడుగుకు చాలలోతు వరకు తిరుగదీయు చుండురు. మిక్కిలి మెత్తగా ఆమూలము పడుచుచేయబడిన మడిమిద వైరు పెనుగున్నప్పుడు వైవైని నిత్యము దున్నుచుండురు. మెత్తనిపొడిమన్న వైపరువుమీద నుండి క్రిందిపఱపులోని లేచి అరిపోతుండ నందుటకు పంట యొక్కటికీ ఆలు విషమాలు పారితో తిరుగ వేయుదురు.

మద్రాసురయుతులు కూడ జపానువారితో లోతుగా దుక్కినున్నట్లు మాత్రము మిక్కిలి అవసరము. అలాదున్నన యెడల వానలు ఎగబెట్టినను వైరుకు దక్కాతగులదు. ఎంత స్వల్పవర్షము కురిసినప్పటికి, జిన్నమంటి మెట్టవైరుకు కావల సినంత లేదుభూమిలో ఉండేలాగు పంపుగా లోతుగా క్రొవ్వి మెదక పల్లములులేకుండ సమానముగా యడిచేసినయెడల చాలను. భూమిమీద మెత్తనిపొడిమన్న ఉండవలెను. మంచి యెరువు వేయవలెను.

ఎరువు: వ్యవసాయమునకల్ల అంకురార్పణ భూమియ న్నుట దు, రెండవది ఇతరములున్నటుయు, మూడవది ఎరువు వేయుటయు ముఖ్యమని పూర్వము రోమకులు చెప్పయిండె డియారు; దున్ను, ఇనుమారుచున్న, పెంట వేయ్యి అని లేట మాటలతో మనము చెప్పుకొనవచ్చును. పెంటలేకపోతే పంట లేదని జపానీయులు సామెతగా చెప్పుకొందురు; మనభూముల గల మాడుడు. రాష్ట్రపులతో సందిన పొలములలో గడ్డిగన యల కాశపడి పశువు తిరిగినప్పుడెప్పువో పక్ష్యకోశావాయే

మోగాని యెరువు మొగమే యెరుగనిభూములు కోటియకరములైనా యున్నవి! భూములు పంటలను మండించుచున్నవని జపానువారు తలపనేకలపకు; తాను కప్పి, పెట్టినపంటను పంటగా మార్చుకొనుటకు భూమియొక సాధనమనిమాత్రము వారు తలచుచున్నారు. అందుచేతనే వారి భూములెప్పుడు సుఖి తుముగా పండుచున్నవి. ఎరువుకు ఉపయోగించే ఉష్ణపదార్థములను జపానీయులు లెలుగనే యెరుగరు. ఇతరదేశములకుండి ధాన్యాదులు దిగుతుంటే కాకుండ వారి గవర్న మెంటువారు కట్టడిచేసినారు గనక వారిదేశమునకు దిగుతుంటిస్తువులే వెళ్ళవు; వారికి గ్రొత్తలు మేకలు బహుస్వ్యముగా నున్నవని వైసిచెప్పబడియే యున్నది. అందుచేతనే వారు కావ్యక్తుల భూమికి సారముతెచ్చుటకు పనికివచ్చేరాపతి అన్నివస్తువులను ఉపయోగించి భూమికుండి తీసికొన్న సారమును తిరుగదానికి యుచున్నారు. (నకేవము)

Latest Telegrams.

London, September 13 -- 1 30 P. M. The British communique says:—English troops on Thursday took possession of Hoinon Wood, expelling enemy from localities in which he was resisting. Our line further north advanced eastward of the village of Jeancourt which is in our hands. During evening strong forces assisted by low flying aeroplanes attacked our new positions at Havrincourt, but were repulsed with great loss. Opposite Moeuvres infantry assembling for counter attack was subjected to heavy accurate artillery fire, and attack which developed subsequently was completely unsuccessful the few Germans reaching our positions being killed for taken prisoners. We made progress during night west of Auchy-Lez-Labasse.

London, September 13. In his speech at Newcastle, General Smuts, amidst cheers, declared that Governments of all Dominions must be consulted and must participate in making peace. The Dominions could never agree and he hoped that the people of Great Britain would never agree to the handing back of the colonies to Germany until a complete change in German system had occurred and until Germany was run on the same lines as the British Empire, then he hoped that the people of the Dominions and Great Britain would be prepared to examine her claims to Colonies, fairly, squarely and justly. He declared that Germany would never get better peace terms than those on 5th January last. The only way to get peace was to accept them as basis and then the conference could be called. There was no alternative.

London, September 13. PARIS:—Americans by a series of successful raids in Lorraine and Vosges during past twentyfour hours are penetrating enemy lines at numerous points inflicting heavy losses and destroying blockhouses, machinegun nests, and ammunition dumps.

London, September 13. A telegram from Archangel dated 11th says: The Allied missions in a proclamation disclaim responsibility for expulsion of members of Northern Soviet which was carried out by Russians. It says, the Allies will immediately release the arrested ministers and bring them back to Archangel. It is emphasised that Allies have come to Russia to establish rule of order and liberty.

London, September 13. Mr. G. C. Rankin has been appointed puisne Judge of the Calcutta High Court.

Sir Charles Munro is appointed Aide-De-Camp General to King.

The I. C. S.

Messrs. C. D. Deshmukh, S. K. Sinha, K. C. Chunder, S. G. Senodaiyan and S. Lal obtained the first five place in the recent Indian Civil Service Examination. R. N. Bannerjee and V. N. Bhide were next in order of Merit.

Five Indians Top the List.

London, September 11. The death is announced of Lord Robson.

London, September 13. Montagu's silver report says:—Again there is nothing fresh to report the tone of the market remains firm at the maximum price. The British trade demand is fairly large, but not being considered unreasonable is met at forty-nine and half pence. Official Shanghai exchange has not varied during week and remains at five shillings.

[Associated Press.] (Uncorrected.)

Threat of Looting in Mysore. Government Precaution.

Bangalore, September 14. Reports have been current that threats are being offered at various parts of the province that there would be looting as result of high prices of food stuffs. It is stated that to-morrow shandy day at Kolar Gold Field there is likelihood of some trouble. Notices have been put in Bangalore city that shops would be looted to-morrow. Precautionary arrangements have been made to avert all attempts to disturbance by the authorities of Mysore.

Enquiries showed that the Government have taken steps to relieve apprehended shortage of rice at to-morrows shandy at Kolar Gold Fields. It is stated that the Food Controller for Mysore has left for Madras last night to arrange release of rice required for Fields. As regards Bangalore and Mysore cities it is understood that the Government proposes to open grain shops in these cities for the benefit of the poor from Monday next and the Government have fixed the maximum price of rag for Bangalore and Tumkur districts.

ప్రజాభిప్రాయములు

(1)
విలేఖకులకు సూచన.

ఉద్యోగస్థులచర్యలు; జగద్గురువులు; ప్రకటింపలేనందునకు చింతిలు చూపాము.
అవనిగడ్డ రామబ్రహ్మయ్య:— సామ్యచ్చి ప్రకటింపు కొనెడు. — సంపాదకుడు.

I
నెల్లూరునుండల ఆదివేలము సభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, నెల్లూరునుండల ప్రభువు ఆదివేలమున 21-22 తేదీలందు జేరబడినానందులకు చెలికాని లత్తా రావు గారి అధిపత్యమున గూడూరుపురమున జరుగునుగాన ఆదివేలము మహాజనులు బహుసంఖ్యాకులు దయచేయ ప్రార్థితులు
సభకు రాగోరువారు ముందుగా మాకు తెలియబరచినయెడల: వసతులు ఏర్పరచుటకు అనుకూలముగా ముందుగాన అట్లుచేయ వేడుచున్నాము.

వల్లూరు వేంకటసుబ్బయ్యనాయుడు.
గూడూరు, సెప్టెంబరు 7. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

II
ఒక సంశయము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, 1918 నెం. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంవత్సరాది సంవికలా బొల్లావడ నుండర గోపాలరావుగారు “జలసూర్యకరణ ప్రకృతివికల్ప” అనువాదమువ్రాసియున్నారు. ఈ చికిత్సాకాల చిరుమామిళ్ల భావప్రసాదనాయకుగారు ఏర్పాటుచేసియున్నారని వ్రాసిరి. అది యిప్పుడు పని జరుగుచున్నదా? నుండరగోపాలరావుగారు రాజమండ్రిలో ఒక వైద్యకాల సేర్పాటుచేసినట్లు వ్రాసివారు. అచట విషయములు బోధించుటయేనా? చికిత్స చేయుటయేనా? యీ నా ప్రశ్నలకు సత్రికాముఖమున జవాబుదయచేయకోరెద. విషయములు యుత్తరమాలముగా తెలుసురా లేక రాజమండ్రి రావలెనా? మిచిరామా తెలుపుడు.
ముడునూరు కృష్ణాబల్లా. అన్నే సుబ్రహ్మణ్యం.

III
నూజివీడుజమిందారులకు “బహిరంగ లేఖ”

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, గన్నవరంతాలాకాలాని రైతులకును నూజివీడు జమిందారులకును చాలకాలమునుండి వైమమ్యములకు కారణభూతమైన పెక్కుసమస్యలు ఉండుటయు, అవి యెప్పటికిని పరిష్కరింపబడకపోవుటయు అందునుగురించి జమిందారులవారితో అలోచించి పరిష్కరించుకొని జమిందారులవారికిని రైతులకును మధ్యటి సంబంధభాంధవ్యములు అన్యోన్యభాంధవ్యములను బలపర్చుకొనుటకును, మానంపుముతరపున మీ దర్శనార్థ మొకడిపుట్టెమక పంపుచుంటిమి. అది స్వీకరించుటకు రావోపు అల్లొబరు సెలయం దెప్పడు వీలగునో వ్రాయంప గోరినాము. జవాబుదయచేయుదురని నమ్ముచుంటిమి.

శంకర వేంకటేశ్వరరావు,

గన్నవరంతాలాకాలాని రైతులసంఘము. కార్యదర్శి.
ముస్తాబాద్.

IV
నరసాపురము ప్రజలసంఘము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, 21-వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు నరసాపురము పురపంచాయత్య పిమ్మి అసోసియేషను మీటింగు జరుగును. నరసాపురంభివరం దీవిజనలలోని ప్రజలందరూ విచ్చేయ ప్రార్థితులు. సభయందు క్రిందివిషయములు చర్చింపబడును. గోదావరిజిల్లాలో నీటిపన్ను కృత్రిమములు గురించి గగ్గో మెంటువారి ప్రకటన కృష్ణాజిల్లావిభజన తన భాదస్తావేఖల ఋణాపునిషయవయన చిక్కులు; భాగ్యలు తిను బండారములు, కత్త్రములు, వస్త్రాలు హెచ్చుధరలు, రాజ్ కలలో డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టు పెట్టుట; ఆక్రమణనట్టియ అనకర మోట్టియ రావాలలో నుదాహరణముగా నుండటకు కర్వుల నిష్పించుట, ఏలూరి టెంపూరి కలుకోర్టు ను నరసాపురముకు మార్చుట; మాంటేగుగారి సంగ్రహములచర్య; గగ్గో మెంటువారు నోకిరి యానాములను కిన్యాము చేయుటవలన గలగుచున్న బాధలు.

పోడూరి లక్ష్మీనరసింహం;

నరసాపురం, సెప్టెంబరు 8. కార్యదర్శి.

V
బట్టల కరువు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, జేతమునందు బట్టలభర చాల అధికమైనందున, బీదజనులకు సాధ్యమైనంతవరకు స్వల్పధరలబట్టలవడుటకు గాను యేర్పాటుచేయు నుద్దేశముతో సామాజ్యకాసనసభలో గవర్న మెంటువారు ప్రవేశపెట్టిన చట్టము ప్రకారము మిల్లులో అయ్యారుతేరబడు బట్టల విషయములో మాత్రమే ధరలు తగ్గించుటకు మంగ్గములను నూచించిరి గాని, నూలు ప్రకంశ యేమియు యెత్తుకొనలేదు. నూలు సరియైన ధరలకు లభ్యము కాక పోవుటచేత చాలాభాగము చేతిమగ్గుములపని నిలుపుచేయవలసి వచ్చింది. అనేకమంది నేతగాండ్రు తీవ్రవాదారము లేకుండ పోయినది. మిల్లులకు తోడు, జేతమునందలి చేతిమగ్గుములు కూడ పూర్తి పనిచేసిన నే తప్ప మనజేతమునకు వలయు బట్ట కొంతవరకైనను సర్దుబాటు కాదు. సామాన్యముగా యీ చేతిమగ్గుములు బీదసాదలకు అక్కరకున్న బట్టలనే తయారు చేయుచున్నవి. కావున బట్టలకుతలే నే నూలుకూడ నేతగాండ్రు సాధ్యమైనంత స్వల్ప ధరలకు అలవకు మార్గములను కూడ గవర్న మెంటువారు యేర్పరచుట విధాయము.

పితాపురము, సెప్టెంబరు 11 మ. వేంకటగోపాలరావు.

VI
ప్రశ్నల దుస్థితి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, విద్యార్థికులకును, విద్యావిహీనులకు జనసామాన్యమునకును అభిప్రాయ భేదములు నశించి యిరువురు మైత్రి కుదిరిన గాని జనసామాన్యము విద్యార్థికులకు తోడ్పడజాలదు. ఇట్టిమైత్రిని గలిగించుటకు గాను జ్ఞానవంతులగు విద్యార్థికులే ముహూర్త ప్రయత్నించుట ధర్మము. ప్రస్తుతము పల్లెలు అన్ని విషయములలోను దుస్థితియందున్నవి. అట్టిదుస్థితిని మాన్పి జన సామాన్యమునకు విజ్ఞానము కలుగజేయనియో అభివృద్ధి చెందు ననుటకల్ల. ఏ గ్రామవాసులు ఆగ్రామాభివృద్ధి కై కృషిసల్పినయో అచిరకాలముననే అభివృద్ధి చెందు ననుటకు సందియము లేదు. ప్రతిపల్లెను విద్యార్థికులకు వారే ఆగ్రామ పెద్దలను ప్రముఖులగు తదితరులను పిలిచి వారిలో వారికిగల అంతఃకల హములను, కత్తులను, అనూయలను, తమకీ క్రి నంతయు ధారపోసి మాన్పి యైకమత్యము కలుగజేసి ప్రతి గ్రామమునందును ఒక్కొక్క గ్రామపంచాయితీ సంఘమేర్పరచవలెను. సాధ్యమయినంతవరకు పల్లెలయందు జాతరులు, కొలువులు, ముడుపులు, భూతవైద్యులు, మొదలగు అపారదానములకై వృధావ్యయము చేయబడుచున్న సామ్యునుండి వృధావ్యయము తగ్గించి కొంతసామ్యును సంఘమునకు చేర్చుటచుంది. ప్రతి పల్లెయందును అపల్లెయొక్క స్థితిగతులనుబట్టి పంచాయితీ సంఘము ప్రాథమిక విద్యకాలస్థాపించి సర్వజనోపయోగ మగునట్లు చేయవలెను. పంచాయితీ సంఘములవలన కలహములు నశించి వికమత్యము చేహురనట్లును, ప్రాథమికవిద్యకాలకలన అవద్యనశించి విద్య అభివృద్ధి చెందునట్లును ప్రయత్నములు నట్లుచలతో చేయవలెను. ముఖ్యమగు పట్టణములందు గాని, పల్లెలయందుగాని ధర్మపుస్తక భాండాగారములు సెలకొల్పి తద్వారా చదువుల జ్ఞానమభివృద్ధి యగునట్లు ప్రయత్నించవలెను.

పుల్లింగిపాలెము
బందరు. తమ్మి వట్టాభిరామయ్య.

VII

ద్వారపూడి సంతయందు దోపిడీభీతి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, ద్వారపూడి గోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకాలో చేరిన రైలుస్టేషనుగల యొకగ్రామము. ఇదిగోళ్ళ బట్టలసంతకుప్రసిద్ధి. ఈసంత నుమూగొక లక్షరూప్యముల విలువనుండి గలదు. ఇచ్చట ప్రతిబుధవారమున సంత జరుగుచుండును. ఇచ్చటికి నెల్లూరు ప్రాంతమునుండియు, గంజాంప్రాంతమునుండియు గూడ వర్తకులు ప్రతివారమున వచ్చుచుండును.

ప్రస్తుతకాలమానము ననుసరించి ఏవైపుజూచినను లూటీలు, లూటీప్రయత్నములు మున్నగు నాదములే ప్రజల చెవులకు మిక్కిలి భీతకరముగా నోకుండుట వలన వర్తకులెల్లుబోవుటకును మిక్కిలి తరగంతుచున్నాడు. పోయిన బుధవారము సంతకోజున లూటీజరుగునని ఎట్లనో పుకారు వ్యాపించి యుండుటవలన పోలీసుసర్కిల్ యనస్పెక్టరువారు

ను, ఆలమూగుజేవను కలుయినస్పెక్టరును, వారిసేబ్బందియు' విక్ర-వోలు మేజిస్ట్రేటుగారును సంతకువచ్చి గ్రామములో కొంతమందిని తమకు సహకారులుగా నుండవలసినదని కోరిరి. బట్టలవర్తకులను ప్రాణములు పిడికిలిబట్టి ఎట్లనో సంతకు వచ్చిరి. కాని ఎందుకొచ్చితిమాయని విచారించుచు నే యున్నారు. ఇట్లుండ నొక కొట్టుకద్దనొకపంచల చాపుఖరీదును గురించి అసామాకారును తేరగాడును కేకలు చేసికొనుచు పంచల, చాపు నొకరిచేతిలోని వొకరు లాగుకొనుచుండగా యచ్చటికి చాలమందిజేరిరి. ఈసంగతి మాచి యిదిచరకే గుండె అదరి పాటుతోనున్న సాహకారులందరు లూటీప్రాంతమయినదని తలచి మూటబుగట్టి, చంకను నెత్తిపిచ్చెట్టుకొని చుట్టునున్న పాలముల వెంబడిపరుగిట్ట మొదలిడిరి. పోలీసు వారును, మేజిస్ట్రేటుగారును లూటీకాను భయముచేరి యెంతచెప్పినను వినక మరల తిరిగి చూడకుండ ఆగ్రామములో రైలుస్టేషనుకు వెళ్లిక అచ్చటికిగూడ కత్తురేమాయన భీతిచేరి దగ్గర రైలుస్టేషనుకు బోయిరే కాని చుట్టుప్రక్కల నెక్కడను ఆగలేదు. ప్రజలకింక నునక్కాంతియొప్పుడు గంజానో సర్వేశ్వరునికే యొక.

రామచంద్రపురము ఒకరు.

VIII

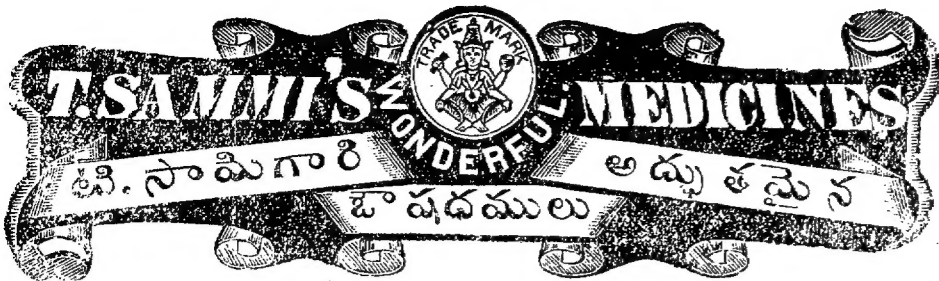
బందరు మ్యునిసిపల్ సంఘము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, బందరు మ్యునిసిపల్ సంఘములో ముప్పాతి కకు పెక్కుడుగా నియోజిత సభ్యులుగలరు. ఇట్టి పరిస్థితుల యందుగూడ ప్రజలయొక్క సహజస్వత్వములకు భిన్నములగు తీర్మానముల జేయుట జూడ విపరీతిముగా కేసువును. జి. బి. నెం. 1117 జూలై 8 వ తేదీ ప్రభుత్వపు ప్రకటన ప్రకారము పన్ను ఎంతయిచ్చినను వోటురుగ నుండవచ్చుననియు, ఇతరయోగ్యత లవసరము లేదనియు తెలుపుచు మ్యునిసిపాలిటీల యొక్క అభిప్రాయముల నడిగి యుండిరి. ఈ విషయమై గతసెల 30 వ తేదీని చెయ్యూన్ మెయిడెన్ గారి అధ్యక్షతక్రింద పుర పాలక సంఘమువారు సమావేశమయి చర్చించి 2 రూపాయలు భూమిపన్ను గాని, ఇంటిపన్ను గాని, ఏమాత్రమైనను ఉన్యోగపన్ను చెల్లించువారు వోటురుగా నుండదగినవారని తీర్మానించిరి. తీర్మానమునకు వీలం జగ న్నాథరావుగారు (బారిష్టరు) ముడునూరి వీరభద్రయ్యగారు (ప్రెజిడెంట్) వ్యతిరేకముగాను నుండిరి. వీరిద్దరును మావార్డునకు నూతనముగా ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులై నందుకు నేను మిక్కిలి గర్హించుచున్నాను. తీర్మానము గలిచినను ఓడిన వోటురుయొక్క సహజస్వత్వముల గాపాడుటవారిద్దరైనను నిలిచినందుకు మేము వారిని అభినందించుచున్నాము. ఆంగ్లభాషా గంధమును చనిచూచినవారే యిట్టి తీర్మానమునకు కర్తవ్యుల పోవకులు అని వినుటకు సిగ్గు చున్నది. తదితర సభ్యుల గూర్చి వ్రాయ నవసరము లేదు. మామ్యునిసిపల్ సంఘములో పెక్కుమంది బ్రాహ్మణేతరులైన వైఖ్యులు గలరు. వీరికి సోదర బ్రాహ్మణేతరుల యందుగాని, బ్రాహ్మణులయందుగాని విశ్వాసములేవు. పన్నిచ్చువారెల్లరు ఓటురు అయినయెడల తిక్కువకులన్లుగూడ తమతో సమానముగా నిలిచెదరట. ఇదివారు సహింపజాలరట. ప్రజాశక్తికి మూలంతురమనదగు ఎన్నిక బార్ల యొక్కవిస్తీర్ణమునకు ప్రతిఘటించుట అన్యాయమని చెప్పదగును. ప్రజలయందు రాజకీయ చైతన్యము వృద్ధిచేయుటకు ఎన్నికకుటములనుకలవలయుచేయుటకంటె సులభమార్గము లేదు. ఈతయూదుటను గూర్చి మహోపన్యాసము గావించిన దానికంటె నీటిలో రెండుదినములు ముంచి నేర్పినయెడల ఎంతకుల భయగా వచ్చునో అవిభ్రమముననే ఉపన్యాసముల మూలము కన్న ఎన్నిక కుటముల స్థాపించి హక్కుల నొసంగుటవలన ప్రజాప్రబోధము సులభముగ కలుగగలదు. కాబట్టి పురసముఖులును లేలు చేయుదురు (పన్నిచ్చువారు) రాబట్టు సన్ పేట చౌకలో గొప్ప మహాసభ గావించి మ్యునిసిపల్ సంఘము వారి యొక్క తీర్మానమును గర్హించు యొక తీర్మానము పన్నిచ్చు వారికందరికి ఎన్నికహక్కును ప్రసాదించవలసినదని ప్రభుత్వమువారినికోరుటకు పురప్రముఖులు తీర్మానించిరి.

బందరు ఒక ప్రొటెస్టంట్.

గుంటూరు మర్చంట్స్ కాటక్ వెన్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, (గుంటూరు)
మా కంపెనీలో పెద్ద బాయిలరు ఒకటి, చిన్న బాయిలరు ఒకటి, యంకా చిల్లర యినుససామానులు అమ్మకం నిమిత్తం వున్నవి. ఇనుముగా ఉపయోగపడును. కావలసినవారు వచ్చి చూచి కొనుక్కోవలెను. (1811)
పి. వెంకటరెడ్డి, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

యీ అపువధములయొక్క గుణాలిశయములకు మెచ్చి యెజ్జిబిషన్ కమిటీదార్లవల్ల బంగారు పతకమున్ను, వెండిపతకములున్ను బహుమానములుగా నొసగబడి వున్నవి. (1117)

హిందూ ఔషధము:—నడుమునొప్పి, నరముబాగుటకు కీళ్లవాయువు, పక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పార్శ్వ వాయువు, తలనొప్పి, యింకా యితరవాయువు నొప్పులు, అతి కీక్రుముగా స్వస్థమగును.

దీని వెల 0-8-0. పెద్దదల్ని 2-8-0

హిందుకసాయము:—కడుపునొప్పి, కడుపులో పేగులుకూయుట, అజీర్ణము, ఓకిలింపు, భేది, వాంతిభేది, శీత భేది రక్త భేది, నోటిపుండు, పండ్లనొప్పి, కన్నీ, తేలువట్టడం, జలుబు, శ్రీలకు ఋతుకాలములయందు కలిగెడు కడుపు నొప్పి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ భయన నొప్పులన్ను అతి శీఘ్రముగా స్వస్థమగును.

దీని వెల ర. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణజ్వర దినాలపేరట నుం డేడి జ్వరములును, చలిజ్వరములు అడవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములును బహు త్వంగా నివర్తియగును. దీనివెల ర. 0-8-0, 0-15-0.

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిల్లపేటి, హనుకూరుపేట, చెన్న నట్టణము.

రక్తశుద్ధి:—(బ్లడ్ ప్యూరిఫైయర్) ఇది కంఠమాల కారకము; మేహపాదలు, మేహరణములు, గంధిరణము, కురు పులు మొదలయినవాటిని స్వస్థముచేసి యే కారణముచేత చెడి యుండినను రక్తమును శుద్ధిచేసి రక్తశుద్ధిచేయును. వెల ర. 1

తైలకాక:—తైలకాక, పచ్చకాక, మూత్రద్వార మున తాళనూడని మంట, దుర్వాసము వెరుగుట మొదలగు మూత్రద్వారమున కలిగెడు శ్రీ సంబంధ రోగములను 8 దినములలో మరుగును. దీనివెల 2-0-0 పెద్దసీసా 4-0-0.

దగ్గుమందు:—ఇది దగ్గు, మక్క, వగ్గు, రొమ్మ నొప్పి, గొంతుకన్నుట, కఫము మొదలయిన దగ్గులకు మంచి అప్రవధము. వెల 1-8-0

సప్తకానా:—ఇది యెవ్విధమున కలిగిన బలహీన మునున్ను, నిద్రలో ఇండ్రియస్థితి మగుటనున్ను, ఇండ్రియ లోపమున్ను, స్వప్నపరచి యిండ్రియమును వృద్ధిచేసి పుష్టిని కలుగ జేయును. మొగతనము లేనివాండ్లకు మొగతనమును కలుగ జేయును. దీనివెల 1-0-0

సప్తకానా:—ఇది యెవ్విధమున కలిగిన బలహీన మునున్ను, నిద్రలో ఇండ్రియస్థితి మగుటనున్ను, ఇండ్రియ లోపమున్ను, స్వప్నపరచి యిండ్రియమును వృద్ధిచేసి పుష్టిని కలుగ జేయును. మొగతనము లేనివాండ్లకు మొగతనమును కలుగ జేయును. దీనివెల 1-0-0

జ్వర హరి వాంతి బ్రాంతి నివారణ ఓమం - కర్పూర్ ఓమం-కర్పూర్ అను ఔషధము అతివిశేషము, కడుపునొప్పి, కడుపులో వాయువు మొదలగు వ్యాధు లను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము. ఒక సీసా ఎనమండుగురిని బ్రతికించినది. వెస్టియక్ మిషన్ సానైటరీ డిపార్టుమెంట్ టి. ఎఫ్. నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:— వాంతిభేది కలిగినవారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ గునుమచేసినిండుకు నేను ఏ క్లిని సంత్వముతో సాత్వముచెప్పగలను. 1884వ సంవత్సరమున దక్షిణఇండియాలోనుండు మన్నార్ గుడి అనే నా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములోనున్న వాంతిభేది విశేషముగా వ్యాపించి ఉండెనుచుండె ను. ఒకరోజున యిద్దరు మనుష్యులు ఆందులో ఒకరు పోలీసుబంట్లోకు - మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి మందుకుగాను వచ్చిరి. వారికి మియొక్క ఓమంకర్పూర్ గునుమ, అనగా నడితరము, సీసా ఒకటి యిచ్చి వాడుక చేసే విధము చెప్పితిని. పక్షము, అనగా రెండు వారముల లోపల నారు తిరిగివచ్చి నాకు వందనములు చెప్పిరి. ఏడుగురు బిడ్డలును, ముగ్గురు శ్రీమలు ఓమం కర్పూర్ వల్ల కాపాడబడి రని నాతో చెప్పిరి. వారు చెప్పిన దృష్టాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్వ మైన కారణము లుండెను. దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము. ప్రతి ఔషధపాపులోను వర్తకులయొద్దను దొర కును. సీసా ఒకటికి వెల ర. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0. మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెని, ఓక్లీ, బౌడెన్ అండు కంపెని, ఏజెంట్లు, 15, అరమీన స్ట్రీట్, మదరాసు. Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, Armenian Street, MADRAS.

మలయ చందనము (1251) పెగోగమునకు మకారము నుండు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికి తెలియదు. పత్యము లేదు. పిచికా కమున్ను కఠిననికల్పన పనిలేదు. రుచ్చ మైన మా మలయచందనము ఎలుపు తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల పెగోగమును మూడు పూటలలో మానును. డబ్బీ 1-8 2-0-0 గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

అమృతాంజనము తలకొవ్వుల మానును. కీర్త్యువునొత్తుల కాలి నోలును వాయువు భోల్లు మోగొట్టును. నువాననగలిగి యుండును. శ్రుతియుంట నుండదగినది. చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-8 వెల 0-8-0. 109, ఫోరొడ్డు ఫోర్టు, బొంబయి, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

TOHFAFROSH WATCH & Co, Dealers in Watches Materials, Tools BHENDI BAZAAR, Post No. 9. BOMBAY. (881) ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

AWARDED GOLD MEDAL 490 IN THE BARODA EXHIBITION For its Sweet Lasting & Delightful Smell TO THE WORLD-RENOWNED OTTO PARASTAN (REGD.) Therefore, please just try and enjoy. Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card. 2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0 Sample Free on sending 3 annas postage Stamps. ALSO, PLEASE TRY OUR PARASTAN HAIR OIL (REGD.) Free from mineral oils. Best for the Hair. Prize Re. 1, and Postage Extra. Sample Free on sending 1 anna postage Stamp. The Parastan Perfumery Co. No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

మంచి బ్రూబ్ల్యాకు సిరా. (1261) అన్ని టికంటే శ్రేష్ఠతమమైనట్టిదిని, చౌకయి నదిని, ఒకమాత్ర ఒకబుడ్డి మంచిసిరా యగును. 144 మాత్రలు ఒక రూపాయి. ఉత్తర ప్రత్యుత్తర ములు ఇంగ్లీషుభాషలో నుండవలయును. The Manager, Swarnamayee Ink Store, 5, College Square, Calcutta. సిరాబిల్లేలు నీళ్లలో వేసిన వెంటనే కరిగిపోవును. మిక్కిలి ప్రకా శమానముగ నుండును. కాగితముల బిరిగిపోను ఒకబిల్లి ఒకబుడ్డి సిరాయగును. ఆసద్యశకును నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లేలు 144 టికి వెల 1-2-0. ప్రకాశమానమైనట్టియు నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లేలు 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్టిటి సిరాబిల్లేలు 144-ను 1-6-0 పచ్చని సిరామాత్రలు 144 టికి 1-4-0 పెద్ద మొ త్రముగ కొనువారలకు మంచియు నామాయబడును (1278) BENGAL INK FACTORY. 24. Tarak Chatterji Lane, Calcutta.

ప్రకాశమానమగు బ్రూబ్ల్యాకు సిరాబిల్లేలు ఒక బిల్లి ఒక బుడ్డి సిరా సిరాటంకముగనగును చాల తృప్తికరముగ నుండును ఒకమాత్ర ఉపయోగించి చాలిన ఇయ్యవి బహుళలో దొరకునని కన్నీటికంటే శ్రేష్ఠమైనవని మిత్ర తెలియును. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములన్నియు ఆంగ్లమున వ్రాయవలయును. ధర:- బ్రూబ్ల్యాకు 144-కి 15 అణాలు తపాల హాలి 0-4-0 వేరు. ఎట్టి సిరాబిల్లేలు 144-కి 1-6-0 తపాల చార్జి చేరు. కలయువారిట్లు వ్రాసి కొనవచ్చును. THE INDIAN INK MANUFACTURING CO, (1272) 61, A Ice factory Lane, Calcutta.

శ్రీ దాదాబాయి వారోజీగారి స్వరాజ్య మంత్రో ప 1288 దేశము, జీవితము. వెల 0-4-0 భారతీవేదహవున్, ఏలూరు. డాక్. జె. కె. రావుగారి సుఖగుదాయని. (1209) శుక్లవర్ణము, కుసుమరంగము, గుండె జబ్బు, తలపోటు, మేహ, సవాయి మత్సలను పోగొట్టును. రక్తము ను శుభ్రపరచి నరములకు మెదడుకు బలమును కలుగ జేయును. నెలకు సరిపోవు డబ్బా 1-8 వెల ర. 5-0-0 మాత్రము. ధన్యంత్రి ఆశ్రమము, 45 బిగ్ స్ట్రీటు, ట్రెస్టికేసీ, మదరాసు. మోహని తైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడు బకు యోగ్యుడైనది. మెదడుకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు జేరును. నువాననగలిగి యుండును. 0-12-0 అమృతాంజనం డిపో, 8, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు

క ర్మ లా.

వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ప్రవహదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కాలగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గ అయ్యేలాగున గర్భ శోధన గావించును.

1 పాను, 1 పాను సీసాలు
సీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

శ్రీ జరు గా రి

లీవరు టానిక్.

పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్య మువలన గలుగు బాధలకును, అలవలకును, ఆశలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసు గునకును, అజీర్ణ భేదినిమంచిది.

సీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ మా ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము.

ఈ సౌల్యార్థక డై వెట్టు 1-కి
రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. సిత్ అండు కో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీ ప్రతిక వేరును దాహరించ గోరెదము

368

వివేక్షా సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపది సారసపరిల్లా

అపరిశుద్ధిపు రక్తమువలన జనించు బాధ్యములకు తీరికనుపట్టి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను శుద్ధింపు, ప్రాతమువల్లను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

కనావధి సార్వసరిల్లా గుణ విచ్ఛిన్న నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధక మును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టిరక్తమును శుద్ధిపరచును. శరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 కోజుల కర కుండుటకు 4 కొన్ను బుడ్డిలో అమృతము.

పోషకము. — పి. డి. సావంత్,
144. పనసవాడి, నెం2 బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Panawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో,
మాంటురోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాయమైన వెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.

డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
(945) మేనేజరు.

అమృతార్థవ అవతేహ్యము.

ఈ అమృతము రక్తమాంశశుద్ధిచేసి వీర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యావృతమును చేసి పుత్ర కామంతుల పోగొట్టును. మెదడును చల్లచేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగించును. వీర్యతయ, భేదము, తలనొప్పి, రొమ్మనొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. 219 అర్థపాను డబ్బి 1-కి రు. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మనోశంకర్ గోవింద్,
ఆతంకన్సిగవా కొవ్వలాయం, 157, బ్రాడ్వే, న్యూయార్క్.

మీ బాయిలరు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న “ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్రోజెక్షన్”ను యుపయోగించవలయును. దాని న పయోగించిన బాయిలరు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్రోజెక్షన్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండు ఎట్టి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజెంట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,
తపాలపెట్ట నెం 55కి రు
మదరాసు

389

(వై కామ్రోజెక్షన్ గోరునప్పుడు ఈ ప్రతిక పేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము)

ఇనాం! ఇనాం!!

ప్రసిద్ధమైన గడియారములు (12:11)

ఈ చిన్న గడియారము మిగుల మేల్ నది. చూచుటకు అందముగా నుండును. ఇండియా డేలేమంటును ప్రఖ్యాతి పొందినది. ఈ నెల లోగా తెప్పించుకొను వారికి మేలైన ఫాన్ టవ్ షేవా బహు మాన మిచ్చెదము. త్వరపడును. గడియారము ఒకటికి లోలు పట్టతో సహా రూ. 5-12-0. 4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ. మేలైన ముంజీటి గన్ మెటల్ గడియారము 7-0-0. మేలైన స్వాస్థ్ గడియారము 8-8-0. రెండు సంవత్సరములు గ్యారంటీ ఇవ్వబడును.

W.R. Triumph & Co, 24, Bunder St, Madras.

బొంబాయిలోని ప్రత్యేక కాంగ్రెసు పత్రికనిధులారా!

స్వరాజ్యప్రాప్తికి చక్కని రాజమార్గమైన స్వ దేశీయోద్యమమును బలపరచుచు ఏకగ్రీవముగా పోటు చేయుడు.

రసాయనశాస్త్ర ప్రకారము వ్యవసాయమునకు ఎరువులను తయారుచేయునట్టియు, ధోవతులు, పట్టు చీరలు మున్నగునవి చక్కగా నేయునట్టియు, కంబీ వరములొని “స్వదేశీ ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్” కంపెనీవారు, ఈ తరుణములో మీరు చూపగల ఆదరణకు ఆర్జును. 25 రూపాయల షేర్లను కొన్నింటి నై నను కొనుటకు సంసిద్ధులము, స్వదేశీభావనము గల ఆంగ్రులు నూరుగురైనను తేరా? ఈ కంపెనీయొక్క వృత్తాంతవివరముగల గ్రంథముగాని, దరఖాస్తుపాఠము గాని వలయువారు

స్వదేశీ ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్
(962) కంపెనీ వ ర యు
అని వ్రాయవలెను.

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోగామయమార కస్తూరిమాత్ర ల విష్ణుదేవనను పరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీతాంబ విక్రయంత బడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సిరియా, మలియా, గోవా, ఫిజీ, బెరెంజీ, టున్సియా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ సీ సిద్ధాంతమును ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము “ఒకేయొక లోకామయమార” కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యింట నున్న యెడల. మాటికి వైద్యుల సమయమును నిశ్చీంది, మెద పట్టుకొనుట కస్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, భార్యవారము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజము నొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెష్టనీటిమండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు సకే రోగములును, ఈ సిద్ధాంత ప్రసేవచే నావ్యర్థముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో న శిశువులకు లగునట్టియు నుపయోగకరములగు కర్మాటక మూలికలనుండియే యావధములను తయారు చేయుచుండురు.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుతులు, ప్రతి సీసాంబు దును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపాపత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 260 మాత్రలన్న సీసా శిశుబాల, మాత్రమే.

6 సీసాల కొకసాని తీసికొనిగొనిన టపాల ఖర్చుతోచేరి రూ 1-3-0

12. సీసా లొకసారి రూ 2-12-0

25. సీసా లొకసారి రూ 5-0-0

గమ సురోగములకు మానక ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు దొరకును.

వివరము— శ్రీ సీతా భువన వైద్యశాల, మదరాసు.